

Buletin lunar
al CNPF – luna
septembrie 2011

2

Brokerii și asigurătorii
pentru un parteneriat
durabil

4

Ziua Națională
a Vinului la 10 ani

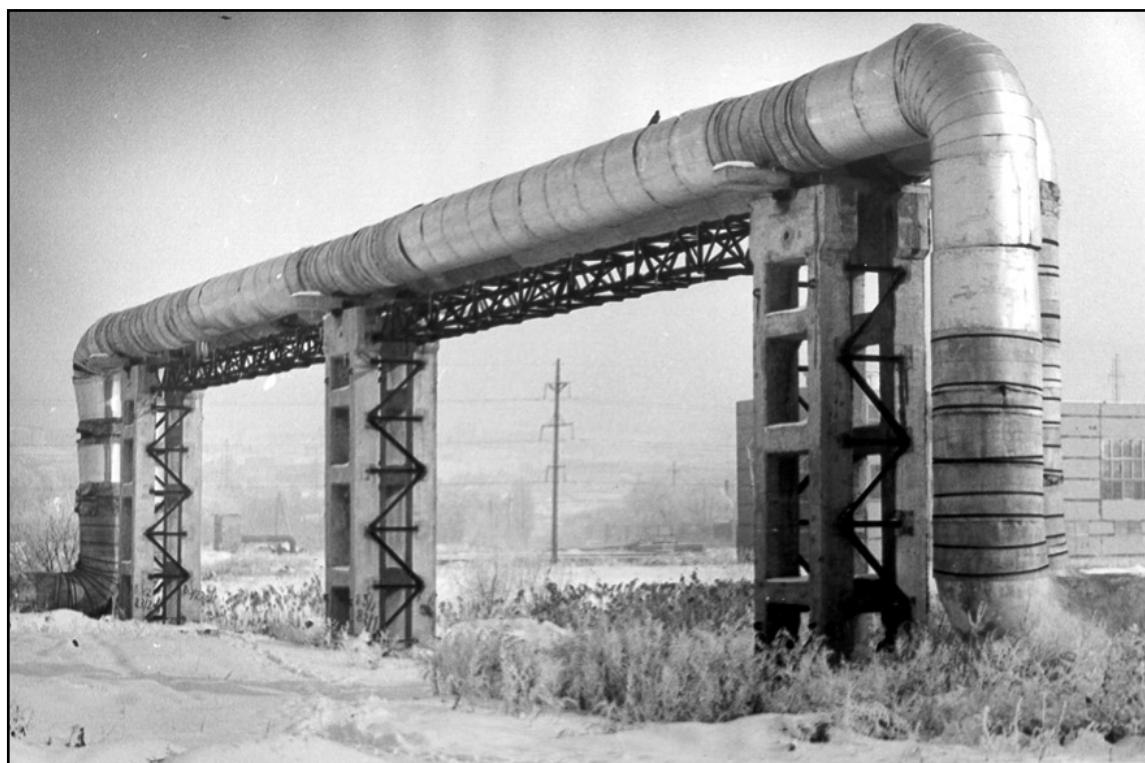
5

ANRE examinează solicitările de majorare a tarifelor înaintate de furnizorii de căldură

După majorarea tarifelor la gazul natural, 15 furnizori de căldură din țară au solicitat Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (ANRE) majorarea tarifelor de livrare a energiei electrice și termice, transmite MOLDPRES cu referire la un comunicat de presă al ANRE.

Printre operatorii care au solicitat majorarea tarifelor se numără marii producători CET-1, CET-2, CET-NORD, precum și furnizorul de căldură din capitală Termocom. În funcție de cheltuielile pe care le au în procesul de producție, solicitările de majorare a tarifului din partea furnizorilor variază între 10 și 70 la sută, anunță ANRE fără a preciza cu cât solicită să fie majorat tariful fiecare furnizor.

La începutul lunii februarie 2011, tariful la agentul termic furnizat de Termocom a fost majorat cu 9,4 la sută, până la 898 de lei gigacalorie, iar la căldura furnizată de Termogaz din Bălți, cu 33,2%, până la 1047 lei gigacalorie, după ce în ianuarie a fost aprobată o creștere a tarifului mediu la gazul natural cu 12,2%. Cel mai mare tarif pentru agentul termic îl

achitată în prezent consumatorii din Călărași, respectiv, 1505 lei pentru o gigacalorie, și din Cimișlia, 1432 de lei pentru o gigacalorie.

După majorarea recentă a tarifului la gaze, în medie cu 23,2 la sută, expertii nu exclud că Termocom ar putea solicita o revizuire în creștere cu circa 15-18 la sută a tarifului. Astfel, consumatorii de căldură din muni-

cipiu Chișinău vor plăti un tarif de peste 1000 de lei gigacaloria.

Directorul Termocom, Mihai Cernei, a declarat presei că zilnic parvin "sute de cereri de debransare de la rețea", deoarece o parte din populație nu mai poate achita plătile pentru căldură.

ANRE mai anunță că decizia finală privind revizuirea tarifelor la

caldură va fi aprobată pe parcursul săptămânii viitoare, în cadrul unei ședințe publice.

Ultima modificare a tarifelor la energia termică și electrică, produse de CET-uri, a fost operată de ANRE la sfârșitul lunii ianuarie 2011, iar a tarifelor la energia termică livrată consumatorilor finali, pe 2 februarie 2011, notează MOLDPRES.

Sumarul tranzacțiilor bursiere din săptămâna trecută

Volumul tranzacțiilor bursiere în perioada 3 – 7 octombrie 2011 a constituit 1,6 mil. lei. În total, au fost înregistrate 44 tranzacții cu acțiunile a 10 emitenți.

În Secția de Bază au avut loc 14 tranzacții în volum total de 318,9 mii lei. Prețul de piață al acțiunilor BC „Victoriabank” SA a crescut pe parcursul săptămânii de la 52 până la 53 lei. De asemenea, a crescut prețul acțiunilor companiei de achiziționare și realizare a produselor agricole din Soroca „Unitate” de la 2 până la 2,50 lei.

În Secția Tranzacțiilor Directe au fost înregistrate 30 tranzacții în sumă de 1,3 mil. lei. Ca pachet unic au fost vândute acțiunile BC „Moldova-Agroindbank” SA la prețul de 1000 lei. S-a micșorat cu 3 lei prețul acțiunilor întreprinderii din Chișinău „Artizana”, constituind 7 lei per acțiune. Continuă să se tranzacționeze cu 20 lei acțiunile fabricii de tutun din Chișinău „Tutun-CTC”. Săptămâna trecută cele mai tranzacționate au fost acțiunile companiei „Constructorul” (13 tranzacții la prețul de 10 lei).

Bursa de Valori a Moldovei

Academia de științe va studia posibilitatea extragerii gazului de șist în R.Moldova

Academia de Științe a Moldovei (AŞM) va studia împreună cu savanții din Ucraina și România posibilitatea extragerii gazului de șist în Republica Moldova. Despre aceasta a anunțat, joi, în cadrul unei conferințe de presă, directorul Institutului de Geologie și Seismologie AŞM, doctorul habilitat în științe geofizice Vasile Alcaz.

După cum relatează INFOTAG, el a spus că "urmează a fi elaborată o bază tehnico-economică pentru stabilirea zăcămintelor de gaz, volumul de gaz de șist, costul și rentabilitatea extragerii lui".

"Pe teritoriul Moldovei au fost depistate trei locuri de formare a șisturilor: la nord – la Otaci și Naslavcea, la adâncimea de circa 200 m, la centru – la Chișinău și Ungheni (1 mie m), la sud – la Cahul și Taraclia (6 mii m)", a comunicat Alcaz, menționând că "aceste locuri trebuie cercetate, pentru a vedea dacă există acolo gaz de șist".

Comentând informația că Ucraina a descoperit la frontieră cu Republica Moldova un zăcământ de gaze de șist, el a spus că "a luat legătura cu colegul său ucrainean Piotr Kojik, care a dezmințit informația".

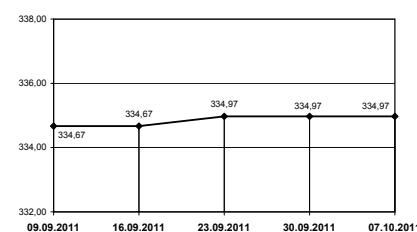
"La etapa actuală extragerea și utilizarea gazului de șist este reală doar pentru SUA și Canada", a comunicat Alcaz, menționând că "numai SUA dețin tehnologii pentru extragerea gazului de șist".

Potrivit savantului, "extragerea gazului de șist este foarte costisitoare – \$200-300 pentru o mie de metri cubi, în timp ce extragerea gazului obișnuit este de zece ori mai ieftină".

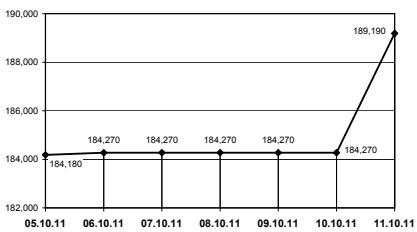
INFOTAG precizează: În lume resursele de gaz de șist constituie 200 trilioane de metri cubi. În prezent gazul de șist este un factor regional, care are o influență considerabilă doar pe piețele din America de Nord. Zăcămintele mari de gaze de șist au fost descoperite și în mai multe țări din Europa, printre care în Austria, Marea Britanie, Ungaria, Germania, Polonia, Suedia, Ucraina.

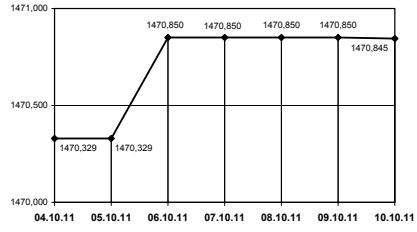
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Curs valutar
12.10.2011

Valuta	Rata	Cursul
Euro	1	16.1572
Dolar S.U.A.	1	11.8817
Rubla rusească	1	0.3765
Hrvina ucraineană	1	1.4843
Leu românesc	1	3.7305

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Sectia de marketing
Tel.: +373 69 821216

Comisia Națională a Pieței Financiare

BULETIN LUNAR • 9 • 2011

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE

PIAȚA PRIMARĂ

În septembrie 2011, în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ținut de către Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF), au fost înregistrate 8 emisiuni de acțiuni în valoare de 19,45 mil. lei., inclusiv 2 emisiuni de acțiuni la înființarea societății pe acțiuni în valoare de 0,14 mil. lei și 6 emisiuni suplimentare de acțiuni în valoare de 19,31 mil. lei (Tabelul nr. 1).

În ianuarie-septembrie 2011 au fost realizate emisiuni de acțiuni în valoare de 715,91 mil. lei, ceea ce în mărime absolută arată o valoare mai mare față de perioada similară a anului precedent cu 132,51 mil. lei sau cu 22,7% (Tabelul nr. 3).

PIAȚA SECUNDARĂ

În septembrie 2011 pe piața secundară au fost efectuate 550 tranzacții cu valori mobiliare în volum total de 65,66 mil. lei, înregistrându-se o creștere cu 26,50 mil. lei comparativ cu luna similară a anului precedent (Diagrama nr. 1).

Volumul tranzacțiilor bursiere înregistrate în septembrie 2011 constituie 38,38 mil. lei sau 58,5% din volumul total al tranzacțiilor înregistrate pe piața secundară (Diagrama nr. 2).

Ponderea tranzacțiilor înregistrate pe segmentul bursier constituie 30,9% din numărul total al tranzacțiilor (Diagrama nr. 3).

În septembrie 2011 CNPF a înregistrat prospectele următoarelor oferte publice a valorilor mobiliare pe piața secundară:

– oferă publică de preluare obligatorie, inițiată de ofertantul Societatea pe acțiuni "BASARABIA-NORD", obiectul căreia îl constituie procurarea a 343824 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni "COMBINATUL DE PÎINE DIN BĂLȚI" (IDNO 1003602001100, mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 111), la prețul de 5,00 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărârea CNPF nr. 46/3 din 22.09.2011, Monitorul Oficial 160-163/1463,30.09.2011);

– oferă publică de preluare obligatorie, anunțată de ofertantul Societatea cu răspundere limitată "Orlact Grup", obiectul căreia îl constituie procurarea a 30192 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni "Orlact" (IDNO 1003606008613, or. Orhei, str. Boris Glavan, 3), la prețul de 39,64 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărâre nr. 47/8 din 29.09.2011, Monitorul Oficial 160-169/1524,07.10.2011);

– oferă publică de preluare obligatorie, inițiată de ofertantul Amirov Enver, obiectul căreia îl constituie

procurearea a 9347 acțiuni ordinare nominative emise de Societatea pe acțiuni "SUD-VEST MONTAJ" (IDNO 1003600040468, mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8), la prețul de 2,60 lei per acțiune, cu termen de acțiune de 30 de zile din data anunțării (Hotărâre nr. 47/9 din 29.09.2011 Monitorul Oficial 166-169/1525,07.10.2011).

În ianuarie-septembrie 2011 pe piața secundară au fost efectuate 4037 tranzacții în volum de 1798,00 mil. lei. Volumul tranzacțiilor s-a majorat de 4,7 ori față de perioada similară a anului precedent (Tabelul nr. 4).

PIAȚA BURSIERĂ

Pe piața bursieră în septembrie 2011 au fost înregistrate 170 tranzacții în volum total de 38,38 mil. lei. Rulajul bursier s-a majorat cu 3,78 mil. lei față de luna precedență a anului curent și de 3,2 ori față de cel înregistrat în septembrie 2010 (Diagrama nr. 4).

Informația privind tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul bursier este prezentată în Tabelul nr. 5.

SEGMENTUL EXTRABURSIER

În septembrie 2011 pe segmentul extrabursier au fost înregistrate 380 tranzacții în volum de 27,28 mil. lei. Volumul acestor tranzacții a crescut cu 0,07 mil. lei în raport cu indicatorul din luna septembrie 2010 (Diagrama nr. 5).

În structura tranzacțiilor extrabursiere din perioada de raport ponderea maximă revine aportului la capitalul social – 49,8% sau 13,59 mil. lei. Volumul tranzacțiilor de donație și moștenire constituie 6,64 mil. lei sau 24,3% din total, de răscumpărare a valorilor mobiliare de către societate legate de reorganizarea acesteia și/sau expirarea termenului de circulație a valorilor mobiliare – 2,58 mil. lei sau 9,5%, tranzacțiilor efectuate în urma hotărîrilor judecătorești – 2,01 mil. lei sau 7,4%, de vînzare-cumpărare – 1,63 mil. lei sau 6,0%, alte tranzacții – 0,83 mil. lei sau 3,0%, inclusiv: răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile art. 79 din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 "Privind societățile pe acțiuni" – 0,76 mil. lei, succesiunea valorilor mobiliare în urma dizolvării sau reorganizării acționarului persoană juridică – 74,5 mii lei, înstrăinarea sau transmiterea acțiunilor de tezaur de către emitent personalului și/sau acționarilor societății – 0,77 mii lei (Diagrama nr. 6).

Comisia Națională a Pieței Financiare:
MD 2012, m. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 77,
tel. (37 322) 859 401, www.cnpf.md
Serviciul Comunicare și relații cu publicul:
tel (37 322) 859 430

Tabelul nr. 1 Emisiunile de valori mobiliare înregistrate în Registrul de Stat al Valorilor Mobiliare în septembrie 2011

Denumirea emitentului	Codul ISIN al valorilor mobiliare	Suma emisiunii, lei	Numărul de valori mobiliare plasate, unități	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Pretul de plată a unei valori mobiliare, lei	Nivel de cotare la BVM
Emisiunile de acțiuni, plasate la înființarea societății pe acțiuni						
S.A. „HINZUNICOM”	MD14HINU1009	70000	700	100	100	-
S.A. “BUDJAC”	MD14BUJA1009	66000	6600	10	10	-
Total		136000	7300			
Emisiuni suplimentare de acțiuni						
S.A. “ORHEI”	MD14ORHE1007	1374270	137427	10	10	-
C.A. “AUTO-SIGURANTA” S.A.	MD14OTUA1002	3089400	30894	100	100	-
Compania Fiduciară “EUROPA-TRUST” S.A.	MD14PATU1001	470000	94000	5	5	-
S.A. “DRUMURI-LEOVA”	MD14LEOD1007	3511990	351199	10	10	-
S.A. “DRUMURI-TELENEȘTI”	MD14DRTE1006	2871200	287120	10	10	-
S.A. “STICLĂMONT”	MD14TICL1009	8000118	571437	14	14	-
Total		19316978	1472077			
Total general		19452978	1479377			

Tabelul nr. 2 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în septembrie 2007-2011 (mil. lei)

Tipul emisiunii	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Emisiuni plasate la înființarea societăților pe acțiuni	0,01	0,01	0,96	0	0,14	-
Emisiuni suplimentare de acțiuni	121,43	82,98	4,39	235,83	19,31	8,2
Total	121,44	82,99	5,35	235,83	19,45	8,2

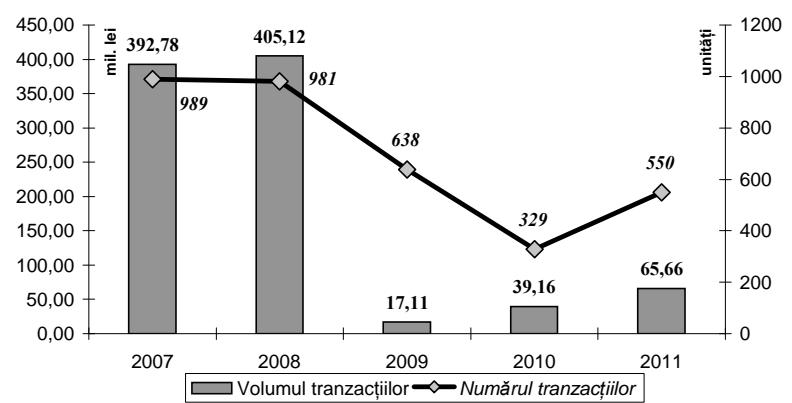
Tabelul nr. 3 Volumul emisiunilor de valori mobiliare în ianuarie-septembrie 2007-2011 (mil. lei)

Tipul emisiunii	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Emisiuni plasate la înființarea societăților pe acțiuni	87,98	6,99	5,39	5,23	23,49	435,8
Emisiuni suplimentare de acțiuni	355,38	634,41	231,61	578,17	692,42	119,8
Total	443,36	641,40	237,00	583,40	715,91	122,7

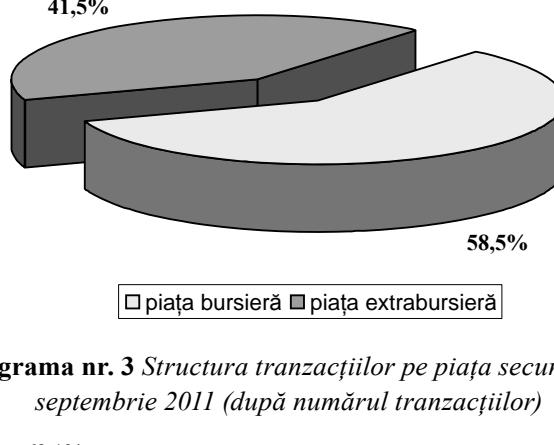
Tabelul nr. 4 Piața secundară, ianuarie-septembrie 2007-2011

Indicator	2007	2008	2009	2010	2011	2011 față de 2010, %
Piața bursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	1735	2509	1183	1986	1543	77,7
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	999,70	812,69	126,84	195,17	182,50	93,5
Piața extrabursieră						
Numărul de tranzacții (unități)	162217	12800	3575	2115	2494	117,9
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	528,24	439,37	396,27	189,52	1615,50	852,4
Total piața secundară						
Numărul de tranzacții (unități)	163952	15309	4758	4101	4037	98,4
Volumul tranzacțiilor (mln lei)	1527,94	1252,06	523,11	384,69	1798,00	467,4

Diagrama nr. 1 Tranzacții pe piață secundară a valorilor mobiliare, septembrie 2007-2011

Diagrama nr. 2 Structura tranzacțiilor pe piață secundară, septembrie 2011 (după volumul tranzacțiilor)

Tabelul nr. 5 Tranzacțiile efectuate cu valorile mobiliare emise de către societățile pe acțiuni incluse în listingul Bursei de Valori a Moldovei, septembrie 2011

Denumirea emitentului	Codul ISIN	Nr. de acțiuni tranzacționate, unități	Volumul tranzacțiilor, lei	Prețul unei acțiuni, lei		Prețul mediu al unei acțiuni, lei	Valoarea netă, lei	Ponderea acțiunilor tranzacționate în totalul acțiunilor emise %	Nr. de tranzacții	Nivel de cotare
				Min.	Max.					
Tranzacții efectuate prin mecanismul pieței interactive										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	2	2.400,00	1.200,00	1.200,00	1.200,00	200	0,00	1	1
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	3430	1.030.715,00	300,50	300,50	300,50	100	0,34	1	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	274	100.430,00	350,00	380,00	366,53	100	0,02	3	1
Total			1.133.545,00						5	
Pachet unic (licitație cu strigare)										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	1000	1.000.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	200	0,10	1	1
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	1321	396.300,00	300,00	300,00	300,00	100	0,13	5	1
Total			1.396.300,00						6	
Total general			2.529.845,00							11

«Deocamdată nu putem afirma că în spatele acțiunilor îndreptate împotriva a patru bănci s-ar afla aceleași persoane»

Interviu acordat agenției INFOTAG de către adjunctul procurorului anticorupție, Viorel Morari

– Dle Viorel Morari, recentele acțiuni îndreptate împotriva a patru bănci – Moldova-Agroindbank, Universalbank, Banca de Economii și Victoriabank – și asupra unei companii de asigurări, ASITO, soldate cu preluarea acțiunilor acestora, se încadrează în noțiunea clasică de “atac raider”?

– De fapt, noțiunea “atac raider” nu există în legislația națională și pun la îndoială faptul că ar exista și în alte țări. Poate există însă un fenomen raider.

– Din punct de vedere juridic, cum pot fi calificate cele ce s-au întâmplat în lunile iulie-august curent la aceste instituții?

– Este o bănuială de săvârșire a unei acțiuni de escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. Dacă ne referim, în particular, la cazul Moldova-Agroindbank, unde au fost preluate circa 28% din acțiunile băncii, care aparțineau la cinci agenții economici străini și unei persoane fizice tot din străinătate, atunci acțiunile au fost preluate prin intermediul unei hotărâri a arbitrajului din Sankt-Petersburg. Pe moment, în cadrul urmăririi penale, se verifică dacă a existat, într-adevăr, o asemenea hotărâre, precum și temei pentru emiterea acesteia. De asemenea, în cadrul urmăririi penale s-a constatat că hotărârea respectivă, care a fost pusă în aplicare printre-o încheiere a judecătorului Curții de Apel Bender din Căușeni, a fost ilegală, deoarece judecătorul respectiv nu a fost în drept să examineze o asemenea acțiune civilă. Acest lucru ținea de competența Curții de Apel Economice. El trebuia să-și decline competența, fapt pe care nu l-a făcut.

Motiv pentru emiterea hotărârii de Sankt-Petersburg a constituit invocarea unumitor datorii. Pe moment, noi nu putem spune cu certitudine dacă aceste datorii, într-adevăr, au existat sau nu. Aspectul în cauză se studiază, iar în acest sens a fost formulată o cerere de comisie rogatorie la Sankt-Petersburg. Mai mult decât atât, am obținut bani de la Guvern pentru ca procurorul și ofițerul de urmărire penală să se deplaseze personal acolo. Deocamdată, deplasarea la Sankt-Petersburg este inopportună, deoarece organele de anchetă din Rusia nu au identificat dosarul propriu-zis, precum și nici judecătorii care au adoptat decizia. S-a stabilit că la Sankt-Petersburg există peste 200 de per-

soane cu același nume și prenume ca și al celor trei judecători care au adoptat decizia respectivă. Partea rusă a mai comunicat că arbitrajul nu are o listă a tuturor arbitrilor care pot participa la examinarea cazurilor ad-hoc.

În cadrul urmăririi penale se examinează mai multe versiuni ale celor întâmpilate, printre care nu se exclude și faptul că acționarii despăgubiți ai Moldova-Agroindbank ar fi luat bani pentru vânzarea acțiunilor, după care au declarat că au fost supuși așa-numitului “atac raider”. Absolut orice este posibil. Agenții economici deposedați de acțiuni nu au sediul sau domiciliul în R. Moldova, prin urmare, noi nu cunoaștem nimic despre ei. A fost necesară și întocmirea comisiei rogatorii în mai multe state – Rusia, Olanda, Slovenia și Ucraina. Dosarul este unul complicat. Cel mai deranjant este faptul că au fost făcute declarații potrivit căror procuratura nu a întreprins nimic în aceste cazuri. În realitate, procuratura a fost primul organ care a reacționat, urmărirea penală în cazul Moldova-Agroindbank fiind pornită pe 1 august. Tot în aceeași zi ne-am străduit să punem sub sechestrul acțiunile băncii, deși nu aveam un tablou clar al situației. Procuratura a întreprins ceea ce era posibil la prima etapă – a stopat acțiunile de depozitare.

– Care este viziunea Procuraturii Generale față de aceste acuzații?

– Procuratura consideră că suiectul este politicizat excesiv, fapt care ne împiedică să desfășurăm normal urmărirea penală. Mai mult, prin declarațiile care se fac este prejudiciată desfășurarea urmăririi penale. Unii politicieni au făcut anumite declarații politice referitor la aceste cazuri de escrocherie, iar mie, în calitate de procuror responsabil de investiga-

re, mi s-a creat impresia că ei cunosc circumstanțele săvârșirii faptei. Prin urmare, era iminentă interogarea lor în calitate de martori. Până în prezent am reușit să-l audiem doar pe deputatul PLDM, Valeriu Strelet, pornind de la declarațiile publice făcute de acesta. El a declarat că “PLDM are probe că unele instituții ale statului au admis anumite carențe în activitatea lor” și că “procurorul general urmează să fie demis”.

Surprinzător însă, în cadrul audierilor, el a declarat că nu cunoaște absolut nimic despre circumstanțele cazului. Mai mult, el s-a arătat indignat de faptul că a fost citat pentru audieri.

Deputatul PCRM, Mark Tkaciuk, a fost citat de trei ori, acesta însă nu s-a prezentat pentru audiéri. El a declarat că “este vorba de niște reglări de conturi între băndi”. Astă presupune că el cunoaște atât părțile vătămate, cât și pe potențialii bănuși.

În ceea ce privește audierea premierului Vladimir Filat, aceasta nu a avut loc, deocamdată. Pentru a nu crea anumite incomodități în activitatea premierului, acesta a fost informat despre faptul că sunt dispusi să mă deplasez personal la locul și ora stabilită, pentru a-l audia în calitate de martor. Sunt în aşteptare. Necesitatea de a-l audia pe premier a apărut tot în rezultatul declarațiilor publice pe care le-a făcut. Premierul a declarat că este vorba de “atacuri raider” și că el cunoaște cu certitudine cine stă în spatele lor. În cadrul unei emisiuni, Vladimir Filat a spus că el consideră că, de fapt, “raiderii urmează să fie audiați”. În acest context, întrebarea mea este: de unde procurorii să știe care sunt raiderii, din moment ce cei care declară că știu acest lucru nu vor să colaboreze cu organele de anchetă?

Legea spune că nu putem purcede la recunoașterea și audierea în calitate de bănuit a persoanelor potențial implicate doar în baza unor presupuneri, care nu sunt documentate fie cu declarațiile martorilor, fie cu rezultatele activității operative, fie cu alte circumstanțe. Respectiv, pentru a obține anumite rezultate, avem nevoie de colaborare din partea tuturor celor care dețin, cel puțin, niște informații referitor la aceste cazuri, nu doar de declarații politice.

Părțile vătămate în cazul Moldova-Agroindbank au fost citate, dar nu au fost audiate pentru că se află în străinătate.

În acest sens, cât de posibil este audierea părților vătămate în cazul Moldova-Agroindbank în viitorul apropiat? La prima vedere, se pare că acționarii deposedați, în primul rând, ar trebui să fie interesați de investigarea acestui caz și de elucidarea tuturor circumstanțelor. Dar se creează impresia că acești acționari doresc doar să-și recupereze acțiunile, preferând să-și păstreze anonimatul.

Au fost formulate comisii rogatorie în Olanda și Slovenia pentru audierea părților vătămate în cazul Moldova-Agroindbank și elucidarea circumstanțelor cauzei. Totul depinde de abilitatea organelor competente din aceste țări

Telefonul de încredere
Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comisie anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Prin Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și platile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC “Victoriabank” SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar 2251311138

de a interoga acționarii în calitate de părți vătămate.

– **Premierul a calificat chiar din start aceste acțiuni ca fiind “atacuri raider”.** Cât de corect a fost să se facă acest lucru înainte ca instanta de judecată să-și pronunțe verdictul?

– Cred că fiecare persoană politică trebuie să fie foarte atentă la declarațiile pe care le face și, în special, atunci când este vorba despre acțiunile judecătorilor sau ale organului de urmărire penală. Prin declarațiile pe care le face politicianul creează o anumită opinie în societate, care poate fi în contradicție cu cea constată de judecător sau procuror. Atunci aceste declarații lovestesc în independență și imparțialitatea judecătorului. O persoană notorie din jurisprudența rusă a declarat că “corupția poate fi, de fapt, și atunci când societatea influențează adoptarea deciziei de către judecător”. Aceasta este, de asemenea, o formă a corupției, dar mai camuflată și mai subtilă. Astă presupune că judecătorul sau procurorul nu decide reiesind din materiale și probele administrative pe dosar, dar emite o decizie care este așteptată de societate.

– **Potrivit Procuraturii, care sunt deosebirile și asemănările între aceste patru cazuri?** Pot ele toate fi studiate în cadrul același dosar sau sunt totuși acțiuni diferite și cazul fiecărei bănci trebuie privit separat?

– Principala asemănare dintre aceste cazuri constă în invocarea existenței unei datorii, urmată de o hotărâre a arbitrajului, pusă în aplicare pe teritoriul R. Moldova de un executor judecătoresc. În toate aceste cazuri preluarea acțiunilor are loc prin intermediul instanțelor de judecată. Acum sun-

tem puși în situația de a verifica legalitatea acestor hotărâri.

Acste dosare sunt studiate separat. Metodele de acțiune sunt asemănătoare, dar, deocamdată, nu am stabilit anumite tangențe între ele sau faptul că unele și aceleși persoane sunt implicate în aceste acțiuni.

– **Când credeți că vor fi adunate suficiente probe pentru a trimite aceste cazuri în instanța de judecată?**

– Îmi vine greu să răspund la această întrebare din simplul motiv că există mai multe impedimente în acest sens. În primul rând, unele persoane cu funcții de răspundere care au declarat că cunosc ceva nu se prezintă la audieri. În al doilea rând, o parte din părțile vătămate se află în străinătate, fapt care necesită formarea comisiilor rogatorii. Totodată, există aspecte care trebuie verificate minutios. De exemplu, în cazul presupusei sedințe de judecată care a avut loc la Căușeni se spune că la ea ar fi participat reprezentantul Merchant Outpost Company, cetățeanul ucrainean Anton Sințov. Dar potrivit bazei de date a Serviciului Grăniceri, acesta nu a intrat pe teritoriul R. Moldova în perioada respectivă.

Este totuși posibil ca acesta să fi intrat prin Transnistria, însă noi nu avem acces la baza lor de date. Am solicitat colegilor din Ucraina să-l identifice. Toate aceste lucruri contribuie la tergiversarea examinării dosarelor.

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpresa: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR: CAPITAL MARKET I.S.

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Președinte: Elena PUJ,

Elena VASILACHE, Inga CAZACIOC,

Zoia TULBURE, Galina ȘPAC.

REDACTOR-ŞEF:

Gheorghe TUDOREANU

Brokerii și asigurătorii pentru un parteneriat durabil

Au discutat de la egal la egal ca parteneri de afaceri, și-au făcut reproșuri sie, dar și partenerilor de „luntru”, pe alocuri chiar au făcut haz de necaz. Toate acestea într-o atmosferă constructivă unde au fost identificate problemele din activitatea comună și propuse soluții pentru o colaborare mai productivă în continuare. S-a întâmplat la sfârșitul săptămânii trecute în cadrul mesei rotunde cu genericul „Broker-asigurator: parteneriat durabil”, eveniment organizat de Asociația Brokerilor de Asigurare Reasigurare (ABAR) din RM cu susținerea portalului de asigurare www.asigurare.md invitați fiind brokerii de asigurare-reasigurare, companii de asigurare, auditori, reprezentanții Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), Uniunii Asiguratorilor din Moldova (UAM).

SITUATIA DE PE PIATĂ

Directorul companiei de brokeraj în asigurare Hermina, Teodor Ungureanu, susține că instituția intermedierii a început cu stângul în R. Moldova, deoarece de la începuturi, unele companii de asigurare au format brokeri-sateliti care au condus la primitivizarea relațiilor acestora cu companiile de asigurări, degradând în structuri-„căpușe”, toate acestea în speranța obținerii unor câștiguri ușoare. Astfel că activitatea multora dintre cei 65 brokeri prezenți actualmente pe piața de brokeraj în asigurări nu contribuie la dezvoltarea pieței.

Ungureanu crede că în relația broker-asigurat, primul trebuie să-și îndeplinească funcțiile de consilierie, asistență daunelor, lucruri care, de cele mai multe ori, lipsesc complet în lucru brokerilor. „Trebuie să încercăm să le fim de ajutor clientilor. Dar, de obicei, lăsăm clientul față în față cu compania de asigurări, astfel fiind trunchiată paleta de servicii pe care ar trebui să le acorde brokerul clientului său”, crede Ungureanu.

Vladimir Dolghi, director executiv „FlagMAN-D” susține că în Uniunea Europeană, dintre toate canalele de vânzare, circa 66% din vânzări sunt făcute exclusiv de brokeri cu asistetă, iar 20% de agenții de asigurare. Dacă e să ne uităm la tabloul R. Moldova, atunci 29,78% dintre contractele de asigurare au fost încheiate intermediarilor, cea mai mare parte dintre asigurări fiind asigurările obligatorii, iar comisioanele constituind 97% din remunerare.

De aceeași părere a fost și Sergiu Pușcuța, președintele UAM care a declarat că maturizarea rolului brokerului în relația broker-asigurător este foarte importantă. Rolul actual al brokerului, cel de a vinde doar o poliță de asigurare, nu este demn de un broker. Aceasta trebuie să reprezinte ceva mai mult, trebuie să fie și evaluator al riscurilor, și avocat al consumatorului de servicii, în anumite situații, și reprezentantul asigurătorului, în alte situații. Brokerilor le revine un rol foarte important, inclusiv la survenirea cazului asigurat.

În altă ordine de idei, Veaceslav Gamurari, director Vestecom Plus, Broker de asigurare, susține că cadrul legal actual nu corespunde realităților și nu permite brokerilor să se dezvolte conform necesităților acestora, ale clientului dar și asigurătorului. „Brokerul fiind reprezentantul clientului, constatăm că actualmente, o mare parte dintre clienți nu mai doresc să beneficieze de anumite servicii de asigurare, deoarece produsele de asigurare nu-i protejează de riscuri. În realitate, brokerul nu este reprezentantul clientului, ci, în cea mai mare parte, al asigurătorului. Aceasta reiese din relația broker-asigurător”, a opinat Gamurari.

Veaceslav Gamurari: „La ora actuală există doar o singură companie de brokeraj pe piață locală care lucrează corect, în baza unui contract de comision, în calitate de materializare din punct de vedere juridic, celelalte companii lucrează în bază de contracte de mandat”.

„De situația creată se fac vinovați brokerii care nu au dat dovedă de maturitate timp de aproape patru ani de activitate. Argumentul că suntem la început de cale nu mai ține”, a declarat Gamurari.

Teodor Ungureanu crede că din moment ce întreținerea propriei rețele de vânzări îi costă pe asiguratori 40% din produsul asigurat, iar prin intermediul brokerului această cifră este de 25 la sută, „trebuie să ai curaj și să începi să lucrezi cu intermediarii”.

este un secret că comisionarea mare oferită de asigurător este voită pentru menținerea portofoliului”, a opinat Gamurari.

Potrivit lui Pușcuța, în pofida faptului că brokerul este cel care ar trebui să găsească ofertă cea mai potrivită pentru client, acesta, la ora actuală, pune accentul pe două momente: ca prețul să fie cel mai mic pentru client și comisionul să fie cel mai mare pentru sine, or aceasta nu întotdeauna este varianta ideală pe care o caută clientul.

Anton Caba, președintele ABAR se întrebă: Cine sunt actualii intermediali din top 10 de pe piață locală? Sunt companiile care au „pertinerențe” strânse cu anumite instituții financiare. „Mă întreb și vă întreb: ce s-ar întâmpla dacă mâine s-ar omite din lege asistența în brokeraj? Cât brokeri o să rămână pe piață din top 10 actual? Noi cerem de la angajații noștri să fie profesioniști și mai cerem multe alte lucruri pentru că vedem care este interacțiunea cu asigurătorii. Întrebarea mea este: oare nu intermediază brokerii asigurări obligatorii doar pentru a exista? Deoarece, practic, este imposibil de a avea o conlucrare sănătoasă cu instituții de leasing, bănci, saloane auto etc. fără a le „dăruia” ceva din comision”, susține Caba.

INDISCIPLINA FINANCIARĂ A UNOR BROKERI

Printre cele mai stringente probleme de pe piața de brokeraj menționate de participanții la discuții a fost slaba pregătire profesională a unor brokeri, precum și lipsa documentației specifice de lucru între broker și companie de asigurări.

Vladimir Dolghi susține că, la ora actuală, nu există deschiderea informațională a asigurătorilor către brokeri, astfel că cei din urmă sunt nevoiți să opereze cu informația oficială, ceea ce, de multe ori, îi pune în poziții inegale comparativ cu cei care fac vânzări directe. O altă problemă este că nu toți brokerii folosesc aceleași metode de raportare”, susține Dolghi.

O problemă sesizată de cei prezenți a fost indisiplina financiară a brokerilor. Sergiu Pușcuța susține că astăzi faptul că datoria debitoare a intermediarilor crește, vorbește despre aceea că lucrurile nu stau tocmai bine la acest capitol. Această indisiplină crează și tonul de neîncredere a asigurătorilor față de intermedieri. Acesta fiind și un motiv pentru care companiile de asigurare pledează pentru forța proprie de vânzare, în favoarea brokerilor.

„Uniunea Asiguratorilor din Moldova creează un produs care ar viza istoriile companiilor de intermediere, unde vom încerca să adunăm istoricul negativ al anumitor agenți, brokeri implicați în scheme nu prea corecte, pentru ca membrii Uniunii să poată verifica informația aceasta înainte de a apela la serviciile unui intermedier”, a declarat Pușcuța.

MULTE SOLUȚII PENTRU UN SINGUR SCOP

Veaceslav Gamurari crede că brokerii nu trebuie să fie priviți de asigurători doar ca plusvaloare la elementul de achiziționare. Aceștia ar putea participa și la alte operațiuni conexe asigurării. „Le-ă sugera asigurătorilor mai multe împăterniciri și susținere pentru brokeri. De exemplu, asigurătorii nu achită pentru deplasarea brokerilor pentru inspectarea de risc”, a spus Gamurari.

Acesta a întrebat reprezentanții companiilor de asigurări de ce nu sunt gata să dea în gestionarea companiilor de brokeraj pentru un anumit comision o parte din portofoliu. Gamurari s-a întrebat dacă nu ar fi mai simplu pentru asigurători să lucreze cu un broker, în loc să administreze 2000 de clienți dispersați?

„Nu ar fi mai simplu dacă brokerul companiei de asigurări ar pregăti un dosar de date de 500 euro timp de trei zile și clientului i-sar achita despăgubirea mai rapid, în loc să aștepte termenul maxim de 15 zile prevăzut de lege, deoarece compania de asigurări nu reușește mai repede acest lucru?”, sugerează Gamurari.

Cei prezenți au sesizat necesitatea implementării tehniciilor și documentației specifice lucrului între asigurători și brokeri.

Cristina Dolghi a declarat că în activitatea sa, brokerul trebuie să apere interesele clientului, iar calitatea proastă a serviciilor acordate de brokerul care nu a lucrat cu clientul nu merită comision. Astfel, altă dată, clientul va merge direct la asigurător. „Brokerul trebuie să dovedească că are o pregătire mai bună decât agentul de vânzări al asigurătorului. Ar fi foarte corect ca comisionul achitat brokerului de asigurări să fie achitat nu numai pentru vânzarea poliței de asigurare. Trebuie să avem prima etapă pentru vânzarea poliței și trebuie să mai fie o etapă pentru gestiunea riscului, serviciu suplimentar acordat de către broker pentru care acesta trebuie să primească comisionul respectiv”, a sugerat Dolghi.

Potrivit Cristinei Dolghi, dauna trebuie să fie regularizată obiectiv fără ca brokerul să influențeze neargumentat compania de asigurări în favoarea clientului, astă deoarece brokerul uneori trece de partea clientului și încalcă principiile de independentă a brokerului.

Sergiu Pușcuța susține că sunt necesare reglementări stimulative pentru creșterea indicatorilor financiari pentru asigurările facultative, comparativ cu cele obligatorii.

În acest sens, la nivel de politică fiscală, pentru anul 2012, ar trebui incluse câteva reglementări stimulative pentru asigurările facultative: pentru asigurările de viață să fie o deductibilitate la nivel de persoană asigurată care plătește prima de asigurare. Trebuie să fie scoasă plafonarea rușinoasă de 3% pentru agenții economici de deducere a primelor de asigurare facultative. Reorientarea brokerilor de la asigurările obligatorii la cele facultative reprezintă un câmp larg de activitate și potențial mare de creștere unde este nevoie de serviciile brokerilor.

Svetlana Lupașcu, șefa Direcției Reglementare și Autorizare Asigurări din cadrul CNPF s-a arătat satisfăcută de faptul că unii dintre principalii actori ai pieței de asigurări din R. Moldova sunt autocrici și încearcă să identifice unele căi de soluționare a problemelor.

„Referitor la aspectele puse în discuție, cred că companiile de asigurări nu ar trebui să fie în goană după prime de asigurări. Ar trebui să fie gândite și elaborate mecanisme de motivare a instituțiilor de brokeraj, deoarece companiile de asigurări, de fapt, ar trebui să fie axate pe menținerea indicatorilor de stabilitate financiară, de activitate investițională, de diversificare a activelor, de respectare a marjei de solvabilitate. Deci au un șir de alte prerogative care sunt mult mai importante, de rând cu cele de promovare a serviciilor și de vânzare a acestora. Ar trebui elaborate acele mecanisme care ar da posibilitatea brokerilor de a-și îndeplini obligațiile conform legislației și contractului”, a conchis Lupașcu.

Tatiana SOLONARI

Ziua Națională a Vinului la 10 ani

54 de companii vinicole, 30 de alimentație publică și o sută de meșteri populari din Republica Moldova și-au prezentat produsele la sărbătoarea „Ziua Națională a Vinului”, ediția a X-a, care s-a desfășurat la 8-9 octombrie în cadrul Centrului International Expozițional „Moldexpo”. În premieră, la inaugurarea acestei sărbători, companiile vinicole au fost prezentate conform celor 4 zone vitivinicolice care includ indicațiile geografice Valul Traian, Ștefan-Vodă, Codru și Bălti.

„Vinul reprezintă produsul care conține cel mai mult suflet moldovenesc”, a declarat prim-ministrul Vlad Filat la deschiderea oficială a sărbătorii, precizând că sectorul vitivinicol reprezintă un domeniu important al economiei și, în curând, vor fi lansate mai multe proiecte menite să ajute dezvoltării acestui sector. Printre măsuri se numără aplicarea brandului național „Vin Moldova” care va constitui pentru importatorii garanția statului privind inofensivitatea acestui produs și Programul național de redresare a sectorului vitivinicol.

Premierul a subliniat că Ziua Națională a Vinului este un eveniment important de promovare și consolidare a imaginii țării ca stat vitivinicol, de promovare a produselor vinicole, de sporire a consumului intern de băuturi de calitate, dar și o posibilitate de a include R. Moldova pe traseele internaționale turistice ale vinului.

Majoritatea producătorilor care au participat la acest festival au comercializat vinuri, divinuri, spumante și alte produse la prețuri de două ori mai mici, iar vizitatorii au profitat din plin de ocazie pentru a-și achiziționa mai multe sticle de vin de calitate. Turistii străini care au degustat vinurile expuse s-au arătat încântați, iar unii dintre ei au spus că nu sunt la prima vizită cu prilejul sărbătorii și că au venit special pentru a cumpăra vinurile noastre.

Sărbătoarea „Ziua Națională a Vinului” a fost instituită prin hotărârea Parlamentului din 26 decembrie 1990 și se sărbătorește anual începând cu 2002 în a doua sămbătă și duminică a lunii octombrie. Pentru atragerea turiștilor la această sărbătoare, în perioada 30 septembrie – 16 octombrie 2011, autoritățile moldovenești au eliberat vize gratuite de intrare pe teritoriul Republicii Moldova.

„ROMANEȘTI” – CEA MAI BUNĂ COMPANIE VINICOLĂ

În cadrul evenimentului, Vlad Filat a înmânat Marele Premiu „Barza de Aur” în domeniul vitivinicol pentru anul 2011 companiei S. A. „Romanești”. Totodată, premierul a promis că întreprinderea va fi scutită de taxe pe parcursul acestui an.

“Acest premiu atestă nu doar munca pe care ați depus-o cu întreaga echipă, dar și pentru enormă responsabilitate de a menține în viață cultura poporului nostru”, a menționat Vlad Filat.

La rândul său, președintele companiei, Constantin Sârghi a spus că premiul respectiv este meritat de toți vinificatorii moldoveni, în mod special de cei care au rezistat provocărilor și dificultăților la care a fost expus sectorul.

“În Moldova este și ușor și greu să produci vin. Ușor – pentru că toți știu cum să facă vinul și greu – din același motiv”, a subliniat în discursul său Constantin Sârghi, adăugând că profesionalismul echipei sale și menținerea tradițiilor au determinat poziționarea companiei sale pe primul loc.

“L-am impresionat pe premier cu un sau-

vignon alb, pentru că din 2005 am încercat noi tehnologii și noi soiuri de viță-de-vie albă și anume așa am atras aprecieri din SUA, Australia și Europa”, a mai spus Sârghi.

Precizăm că S.A. „Romanești” este o companie privată și activează din 1997. Circa 95% din producție sunt destinate exportului. În 2010 a înregistrat vânzări de 41,7 mil. lei, dintre care 36 mil. lei au fost obținute din export. Deține două fabrici de vin și 169 ha de plantații viticole proprii.

Tot de Ziua Națională a Vinului, opt producători de vin de casă au fost desemnați câștigători ai concursului “Polobocul de aur 2011”, organizat de Camera de Comerț și Industrie a Moldovei cu scopul de a-i remarcă pe cei mai buni producători de vin de casă, a promova tradițiile naționale de fabricare a vinurilor în condiții casnice, a ridica cultura de consum și a facilita schimbul de experiență între producătorii de vin de casă. Premiul Mare, “Polobocul de Aur” – un butoi de 120 de litri, a fost acordat celor mai buni producători de vin de casă din raioanele Cahul, Călărași, Căușeni, Ialoveni, Orhei și Vulcănești. De asemenea, alți doi vinificatori din raioanele Cahul și Căușeni au primit premiu special – câte un butoi de 50 de litri.

CREȘTEREA CONSUMUL INTERN DE VIN

Mulți producători afirmă că această sărbătoare influențează creșterea popularității companiilor vinicole atât pe piața internă, cât și pe cea externă. „Suntem aici cu mărci noi, dar și cu produse traditionale. Asta e fața noastră. În fiecare an, remarcăm o tendință de creștere a vânzărilor, anume după această sărbătoare”, susține directorul S.A. „Vismos”, Constantin Olaru.

În același timp, vinificatorii consideră că consumul intern dă semne de ascensiune, deși e vorba de o creștere nesemnificativă de apro-

ximativ 5%. În viziunea specialiștilor, pe piață internă există deja un segment bine determinat de consumator care preferă vinuri de calitate, în mod special vinuri roșii seci. „Acum avem soiuri mult mai calitative și tehnologii performante pentru fabricarea unor vinuri de calitate superioară. De asemenea, s-a schimbat mentalitatea consumatorului. Asistăm la o convertire a populației anume spre consumul de vinuri, dar nu de bere sau de alte băuturi alcoolice”, spune Veaceslav Dragnev, director general al „Basarabia Lwin Invest”. Dragnev a menționat că compania vinde anual 50-60 mii de sticle pe piață internă.

Totuși, producătorii consideră că educarea și promovarea consumului de vin trebuie să fie făcută printr-un program național, deoarece costurile de publicitate sunt prea mari pentru fiecare companie, un efort comun însă ar avea un impact mult mai mare.

Roman Luchian, reprezentantul companiei S.A. „Dionysos Meren” susține că scoaterea vinurilor din categoria de băuturi alcoolice și clasificarea lor drept produs agro-alimentar, precum și scutirea de accize, care va intra în viitor de la 1 ianuarie 2012, constituie o măsură mult așteptată de toți producătorii de vinuri din Republica Moldova. El susține că, astfel, vinurile vor costa cu 15% mai puțin pentru consumatorii moldoveni, fapt ce ar putea stimula vânzările pe piață internă. Luchian a mai spus că prețurile la vinurile produse de „Dionysos Meren” variază între 24 și 700 lei per sticlă, iar cele mai vândute vinuri sunt cele ordinare, Cabernet și Chardonnay.

Pe plan extern, producătorii moldoveni tineresc, preponderent, Cehia și Polonia, care reprezintă piețe preferențiale pentru vinurile seci și demiseci roșii. De asemenea, se exportă în România, Germania, Marea Britanie, Italia și în alte țări din spațiul european, volumul exportat fiind diminuat pentru Federația Rusă. „Este destul de dificil să penetrez piața din UE, mai ales că mulți producători oferă în continuare prețuri mici la vinurile demiseci și demidulci. Consumatorul european ne percepe ca pe o țară producătoare de vinuri ieftine și e greu să-l conving că avem vinuri calitative asemenei celor produse în Franța sau Italia, dar la un preț mai mic”, explică Ruxanda Lipcan, director marketing S.R.L. „Fautor”.

Lilia PLATON

Fondul Provocările Mileniului a lansat programul de credite pentru investiții în infrastructura post-recoltare

Fondul Provocările Mileniului a lansat vineri Programul de credite pentru investiții în infrastructura post-recoltare, în valoare de \$12 mil., prevăzut în cadrul Programului Compact al Corporației Provocările Mileniului.

După cum relatează INFOTAG, programul de credite prevede acordarea de împrumuturi investiționale și operaționale în sumă totală de la \$50 mil. până la \$600 mil., cu rată dobânzii competitivă, pe termen de 3-7 ani. Creditele sunt destinate producătorilor agricoli și agentilor economici din domeniul agro-alimentar.

Programul va fi gestionat de către Directorul Liniei de Credit pe lângă Ministerul Finanțelor, iar împrumuturile vor fi acordate prin intermediul a 7 bănci selectate în funcție de performanța acestora: „Moldova Agroindbank”, „Moldindconbank”, „Mobiasbanca Groupe Societe Generale”, „Victoriabank”, „Energbank”, „Banca Socială” și „Comerțbank”.

Împrumuturile sunt oferite pentru procurarea sau construcția depozitelor frigorifice și terenului aferent, procurarea echipamentului pentru sortarea, spălarea, ambalarea fructelor și legumelor, producerea sucurilor, extractarea uleiurilor, procurarea echipamentului de laborator pentru controlul calității, achiziționarea camioanelor termo, frigo, refrigeratoarelor care corespund standardei EURO 5 sau 6; procurarea echipamentului de prelucrare a fructelor și legumelor etc.

Procurarea bunurilor/lucrărilor/serviciilor din mijloacele creditelor acordate în cadrul Programului de creditare sunt eliberate de TVA și taxele vamale.

Premierul a menționat că stimularea dezvoltării și modernizării tehnologiilor post-recoltare este una dintre acțiunile prioritare la capitolul politici agroindustriale din Programul de activitate a Guvernului pentru perioada 2011 – 2014, iar programul lansat vine să consolideze eforturile executivului de a fortifica acest domeniu.

Ambasadorul SUA, William Moser, a spus că asistența financiară oferită de SUA Moldovei este un semn al prieteniei dintre cele două țări, exprimându-și speranța că acesta va duce la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor moldoveni.

Tot vineri premierul a avut o întrevedere cu vicepreședintele Corporației Provocările Mileniului din SUA, Patrick C. Fine. Oficialul american a apreciat activitatea Guvernului în realizarea Programului Compact, implementat de Corporația Provocările Mileniului, și a arătat încrezător că acest program va fi implementat cu succes.

Creșterea exportului Moldovei este cu 22% mai mare decât cea a importului

în ianuarie-august agenții economici din R.Moldova au exportat mărfuri în valoare de \$1,367 mld., ceea ce este cu 61,9% mai mult decât în perioada similară a anului 2010. Volumul importurilor în țară a crescut într-un an cu 40,1%, pînă la \$3,209 mld.

Surse din cadrul Biroului Național de Statistică au relatat pentru INFOTAG că exporturile în Uniunea Europeană au crescut cu 67,1%, pînă la \$686,6 mil., iar în CSI – cu 65,5%, pînă la \$544,7 mil.

Principalii consumatori de produse moldovenești rămîn Rusia – \$377 mil. (+81,1%), România – \$249,1 mil. (+80,4%) și Italia cu \$134,6 mil. (+47,3%).

Exporturile în Panama au crescut de 5,8 ori, în Ungaria – de 4,6 ori, în Bulgaria – de 2,2 ori.

În structura exportului predomină producția industrială – \$329,9 mil. (+46,6%), producția alimentară și animală – \$235,3 mil. (+43,7%), mașini și echipamente pentru transport – \$223,1 mil. (+99,6%).

Liderul incontestabil al importurilor în Moldova este Rusia cu \$478,7 mil. (+42,3%), urmată de Ucraina – \$407,7 mil. (+29,8%) și România – \$370,1 mil. (+59,4%).

În structura importurilor pe primul loc se află mașini și echipamente – \$718,5 mil. (+52,7%) și combustibili și lubrifianti – \$686,5 mil. (+48,6%).

Deficitul balanței comerciale a crescut într-un an cu 27,3% și a ajuns la \$1,842 mld. Cu țările Uniunii Europene deficitul a constituit \$747,9 mil., iar cu țările CSI – \$491,2 mil.

Cel mai mare sold negativ al balanței comerciale republică îl are cu Ucraina – \$322,7 mil. (+22,7%), China – \$238,4 mil. (+28,7%) și Turcia – \$181,4 mil. (de 2,3 ori).

Care sunt cele mai valoroase branduri din lume

Coca Cola, IBM și Microsoft rămân cele mai valoroase branduri internaționale. Cea mai spectaculoasă creștere comparativ cu anul trecut a înregistrat-o însă Apple.

Coca Cola este pentru al 12-an consecutiv cel mai valoros brand la nivel internațional, potrivit 2011 Best Global Brands Report, realizat de Interbrand. Bine cunoscută marcasă de băuturi răcoritoare a ajuns la o valoare de 71,861 mil. de dolari, în creștere față de anul trecut cu 2%. În 2001, la prima ediție a clasamentului Interbrand, valoarea Coca Cola era estimată la 68,945 mil. de dolari.

Urmează brandul IBM, care este cu 8% mai valoros decât anul trecut, ajungând să „coste” 69,905 mil. de dolari. Microsoft, marca creată de Bill Gates a pierdut față de 2010 3% din valoare, până la 59,087 mil. de dolari. „Anul acesta Top 100 Best Global Brands a demonstrat faptul că, în ciuda unui climat economic haotic, companiile au fost flexibile, au evoluat și au inovat, toate acestea pentru a satisface nevoile clienților. Strategiile s-au rafinat, iar rețelele sociale au devenit mai importante, astfel că cele mai puternice branduri din ziua de azi au făcut promisiuni mult mai relevante clienților săi”, se arată într-un comunicat al Interbrand.

Pe poziția a patra, a rămas Google, a cărei valoare a crescut cu 27%, până la 55,317 mil. de euro, în timp ce pe cinci se situează tot General Electric. Valoarea brandului a rămas la nivelul anului 2010, adică la 42,808 mil. de euro.

De departe cea mai mare surpriză a topului din acest an vine din partea Apple, care a raportat o creștere a valorii de 58%, ajungând de pe poziția a 17-a pe locul 8, cu o valoare de 33,492 mil. de euro. De altfel, este prima dată când Apple se numără printre cele mai valoroase 10 mărci ale lumii. Foarte mult a crescut și valoarea Amazon, care a urcat zece poziții în clasamentul Interbrand, până pe locul 26. Plu-

sul în cazul americanilor care oferă servicii de internet a fost de 32%, până la 12,758 mil. de euro. O creștere semnificativă a valorii brandului se poate observa și în cazul Google - 27%, Samsung și Burberry cu câte 20% sau Hyundai cu 19%.

În funcție de domeniile de activitate, se observă ca și în cealăți ani, faptul că brandurile tehnologice au înregistrat cele mai semnificative creșteri din punct de vedere al valorii și sunt, totodată, cel mai bine reprezentate în fruntea clasamentului. Astfel, în top 10 cele mai valoroase branduri din 2011, avem 7 companii din acest domeniu (IBM, Microsoft, Google, GE, Intel, Apple și Hewlett-Packard), iar patru din cele mari creșteri comparativ cu anul trecut sunt tot din domeniul tehnologic (Apple, Amazon.com, Google și Samsung). Mai mult, unul dintre puținile mărci noi intrate în clasament-HTC - provine tot din acest sector de activitate.

Toate brandurile de lux care apar în topul Interbrand au reușit să salte în valoare, în ciuda condițiile economice tumultuoase. „Brandurile de lux au pus anul acesta accent pe îmbunătățirea calității

produselor lor, pe măiestrie și promovare în mediul digital”, explică Interbrand. De departe cel mai bine s-a descurcat însă Burberry, care a marcat una din cele mai importante creșteri din categoria și din tot clasamentul-20%, ajungând pe poziția 95, față de 100, anul trecut.

Criza financiară apărută încă din 2008 își pune serios amprenta asupra companiilor din sectorul finanțier, ale căror branduri valorează tot mai puțin. Goldman Sachs (#38), Citi* (#42) și Morgan Stanley (#54) au scăzut ușor în clasamentul Interbrands. Sunt însă și cazuri de mărci din acest sector care au performat mai bine în 2011 față de 2010. Este, spre exemplu cazul Allianz, care a crescut cu 9%, sau de banca spaniolă Santander (5%).

Clasamentul realizat de Interbrand ia în calcul situația financiară a companiilor analizate, rolul brandului respectiv în rândul consumatorilor (cât de mult depinde decizia de cumpărare de numele respectiv) și puterea brandului (capacitatea brandului respectiv de a oferi o siguranță cu privire la căștigurile ulterioare ale companiei producătoare).

China a început să cumpere acțiuni la băncile locale, pentru a susține bursele

O divizie a fondului suveran de investiții controlat de statul chinez a început din nou să cumpere acțiuni la marile bănci locale pentru prima dată după criza din 2008-2009, acesta fiind cel mai recent semnal că autoritățile de la Beijing încearcă să susțină bursele, transmite Reuters.

Indicele Shanghai Composit a pierdut aproape 17% în acest an, din cauza temerilor privind înăsprirea politicilor monetare și evoluția economiei.

Achiziția de acțiuni bancare de către divizia Huijin ar fi prima după criza financiară din 2008-2009 și prima recunoștuță oficială de către Beijing.

Compania Central Huijin Investment cumpără acțiuni la cele patru mari bănci din China, a anunțat, luni, după închiderea burselor, agenția de presă Xinhua.

Potrivit Huijin, o divizie a fondului de 400 miliarde de dolari China Investment Corp, achizițiile de acțiuni au ca scop sprijinirea băncilor de stat, ale căror acțiuni au influențe de restricții privind creditarea și de reglementări mai dure legate de capital.

Xinhua nu a dat detalii privind achizițiile Huijin.

Indicele Hang Seng al bursei din Hong Kong, care se închide mai târziu decât cele din Shanghai și Shenzhen, și-a revenit puternic în ultimele minute de tranzacționare, susținut de știrea Xinhua, și a terminat sedința indecis.

Doi americani au luat Premiul Nobel pentru Economie

Câștigătorii premiului Nobel pentru economie în 2011 sunt americanii Thomas J. Sargent și Christopher A. Sims pentru “cercetările empirice cu privire la cauzele și efectele în macroeconomie”, potrivit Academiei de Știință a Suediei.

Pemiul de 10 mil. de coroane suedeze (1,5 mil. de dolari) recunoaște contribuția “empirică” a celor doi la “cercetarea cauză-efect în macroeconomie”.

Thomas J. Sargent este născut în 1943, în Pasadena, California, USA. A obținut doctoratul la Universitatea Harvard. În prezent, Sargent este profesor la Universitatea New York.

Christopher A. Sims, născut în 1942 în Washington DC, USA, și-a obținut, de asemenea, doctoratul la Harvard, potrivit site-ului premiului Nobel. În prezent, Sims este profesor în cadrul Universitatii Princeton.

Pagină realizată de Olga GORCEAC

Bank of America plătește compensații de 6 mil. dolari unui fost director

Bank of America, care vrea să reducă cheltuielile prin eliminarea a cel puțin 30.000 de locuri de muncă va plăti fostului șef al diviziei de administrare a averilor, Sallie Krawcheck, compensații de 6 mil. de dolari, după desființarea postului său, transmite Bloomberg, potrivit Mediafax.

Suma include salariul pe un an, de 850.000 de dolari, și plata a 5,15 mil. de dolari în 2012, a anunțat banca.

Directorul pentru operațiuni bancare de consum și carduri de credit, Joseph Price, al cărui post a fost, de asemenea, desființat, va primi compensații de 5 mil. de dolari. Ca și Krawcheck, el va primi salariul pe un an, respectiv 850.000 de dolari, iar ulterior 4,15 mil. de dolari, cu condiția să nu încalce un contract cu banca.

Directorul general al Bank of America i-a demis pe Krawcheck și Price în septembrie, în cadrul măsurilor de reorganizare a băncii necesare din cauza pierderilor legate de creditele ipotecare neperformante și a scăderii cu 56% a prețului acțiunilor în acest an.

Obiectivul sau este reducerea costurilor anuale la divizia bancară de consum cu 5 miliarde de dolari, cea mai mare parte prin restrangerea numărului de angajați.

Cei doi diretori au acceptat să nu aibă alte pretenții din partea Bank of America și să nu concureze banca.

Fitch a retrogradat ratingurile Italiei și Spaniei

Fitch Ratings a retrogradat vineri ratingul Italiei cu o treaptă, la nivelul “A+”, iar pe cel al Spaniei cu două trepte, la “AA-”, ambele cu perspectivă negativă, din cauza intensificării crizei din zona euro, care are impact asupra întregii regiuni.

Pentru Italia, ratingul pentru datoriile pe termen scurt a fost redus de la “F1+” la “F1”. Plafonul de țară a fost afirmat la nivelul “AAA”, se arată într-un comunicat al agenției de evaluare financiară, informeză Mediafax.

Anunțul Fitch vine la două zile de la retrogradarea Italiei de către Moody's cu trei trepte, la rating A2 cu perspectivă negativă.

În cazul Spaniei, Fitch a menținut ratingul pentru datoriile pe termen la “F1+”, iar plafonul de țară la “AAA”.

Retrogradarea reflectă intensificarea crizei din zona euro, care reprezintă un soc financiar și economic semnificativ, având ca efect slăbirea profilului de risc suveran al celor două țări.

Așa cum a avertizat anterior Fitch, o soluție credibilă și cuprinzătoare a crizei este un complex politic și tehnic a cărui aplicare necesită timp.

Între timp, criza a avut un efect negativ asupra stabilității financiare și a perspectivelor de creștere din întreaga regiune, potrivit Fitch.

Gazprom ieșe la cumpărături

Grupul rus Gazprom este interesat de achiziția unor companii în domeniul generării energiei din Marea Britanie, Germania și regiunea Benelux, a declarat Denis Fiodorov, directorul general al Gazprom EnergoHolding, transmite Novinite, citat de Mediafax.

Fiodorov a arătat că Gazprom este pregătit să preia controlul integral asupra unor astfel de companii și să plătească în numerar pentru acestea.

Ei a precizat că Gazprom negociază înființarea unei companii mixte de generare a energiei cu grupul german RWE.

Negociările exclusive între RWE și Gazprom pentru crearea unei companii mixte care să construiască și să opereze centrale pe gaze în Germania, Marea Britanie și regiunea Benelux (Belgia, Olanda și Luxemburg) au început în iulie și urmău să se încheie pe 14 octombrie, dar data de finalizare a discuțiilor a fost amanata cu un an.

Fiodorov a mai spus că Gazprom este interesat să intre și pe piețele de electricitate din Japonia, Coreea de Sud și China, mai ales prin construirea unor centrale alimentate cu gaze.

Oficialul a dezvăluit că grupul intentionă să participe la prima etapă a liberalizării pieței de profil din Turcia, din a decis ulterior să aștepte să vadă evoluția procesului.

Pe piața din Rusia, Gazprom EnergoHolding și Renova Group au făcut cedere la Serviciul Federal Antimonopol pentru fuzionarea activelor în domeniul electricității.

Gazprom va detine până la 75% minus o acțiune, iar Renova 25% plus o acțiune.

Acordul ar putea crea o companie care să controleze un sfert din piața rusă a generării energiei.

Guvernul de la Tokio oferă 10.000 de bilete de avion turistilor din întreaga lume

Agenția națională de turism din Japonia a anunțat că planuiește să ofere 10.000 de bilete gratuite către Japonia turistilor internaționali ca parte a programului de revigorare a turismului după tsunamiul și dezastrelul nuclear care au lovit țara în martie.

Publicația japoneză Yomiuri anunță că potențialii vizitatori vor trebui să depună o cerere pentru a primi aceste bilete și li se va cere ca în schimb să scrie jurnale de călătorie despre experiențele trăite în Japonia.

Numărul vizitatorilor străini care au venit în Japonia a căzut în perioada iunie-august cu peste 30%, conform AFP.

Ca urmare a stării, site-ul Organizației Naționale de Turism din Japonia a mers foarte încet din cauza numărului foarte mare de vizitatori, chiar dacă pentru moment se pare că nu există o adresă anume la care se pot completa cererile pentru bilete.

Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piata bursieră
(Perioada 26-30 septembrie 2011)

Data tranzacției	codul ISIN	Denumirea emitentului	Cantitatea	Pretul, lei	Volumul total (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
26.09.11 14:31	MD14GRAM1004	SA "GRAMA"	5103,00	10,5	53581,50	Cumparare vinzare	151762	3,36	10,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	7,00	5	35,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	33,00	5	165,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	33,00	5	165,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	11,00	5	55,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	4,00	5	20,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	62,00	5	310,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14MACN1002	SA "MACON"	9,00	5	45,00	Cumparare vinzare	4373588	0,00	5,00
26.09.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	520,00	8	4160,00	Cumparare vinzare	30000	1,73	10,00
26.09.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	13,00	8	104,00	Cumparare vinzare	30000	0,04	10,00
26.09.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	801,00	8	6408,00	Cumparare vinzare	30000	2,67	10,00
26.09.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	1400,00	8	11200,00	Cumparare vinzare	30000	4,67	10,00
26.09.11 14:31	MD14TIVO1003	SA "TIPOGRAFIA STEFAN - VODA"	1490,00	8	11920,00	Cumparare vinzare	30000	4,97	10,00
27.09.11 10:04	MD14ARTM1009	SA "ARTMET"	58,00	60	3480,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	132570	0,04	60,00
27.09.11 10:16	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	674,00	20	13480,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
27.09.11 10:17	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	100,00	20	2000,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,00	20,00
27.09.11 10:17	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	707,00	20	14140,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
27.09.11 10:17	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	623,00	20	12460,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
27.09.11 10:18	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	472,00	20	9440,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,01	20,00
27.09.11 10:18	MD14TCTC1007	SA "TUTUN-CTC"	1364,00	20	27280,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	5591020	0,02	20,00
27.09.11 11:08	MD14TIST1003	SA "TIPOGRAFIA - STRASENI"	203,00	5	1015,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	17734	1,14	10,00
28.09.11 11:16	MD14SPET1001	SA "SPERANTA - VEST"	137,00	5	685,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	13758	1,00	5,00
28.09.11 13:45	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1000,00	1000	1000000,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1037634	0,10	200,00
28.09.11 14:31	MD14FRAN1004	SA Combinatul de panificatie "FRANZELUTA"	428,00	22,5	9630,00	Cumparare vinzare	1779826	0,02	20,00
29.09.11 10:10	MD14RANI1001	SA "RANIS-COM"	2610,00	0,01	26,10	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	61999	4,21	1,00
29.09.11 10:31	MD14BUCU1002	SA "BUCURIA"	323,00	10	3230,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1646396	0,02	10,00
29.09.11 10:31	MD14BUCU1002	SA "BUCURIA"	276,00	10	2760,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	1646396	0,02	10,00
30.09.11 10:29	MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	415,00	1	415,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	36874	1,13	20,00
30.09.11 10:29	MD14RZAS1005	SA "RZ-TRANSCOM"	197,00	1	197,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	36874	0,53	20,00
30.09.11 10:34	MD14SPET1001	SA "SPERANTA - VEST"	116,00	5	580,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	13758	0,84	5,00
30.09.11 14:08	MD14INCR1009	SA "INCONARM"	562,00	15	8430,00	Pachet Unic (Licitare cu strigare)	200428	0,28	40,00
30.09.11 14:31	MD14REDO1001	SA "CREDO - CARTEA"	209,00	5	1045,00	Cumparare vinzare	14582	1,43	5,00
30.09.11 14:31	MD14REDO1001	SA "CREDO - CARTEA"	22,00	5	110,00	Cumparare vinzare	14582	0,15	5,00
30.09.11 14:31	MD14REDO1001	SA "CREDO - CARTEA"	672,00	5	3360,00	Cumparare vinzare	14582	4,61	5,00
TOTAL					1355,01	1201931,60			

**Statistica tranzacțiilor extrabursiere
pentru perioada 26.09.2011-30.09.2011**

Tipul tranzacției: Vînzare-cumpărare

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)
1. BUCURIA, MUN. CHIȘINĂU	MD14BUCU1002	10	4	333	3330
2. FABRICA DE MOBILĂ "VIITORUL" S.A., CHIȘINĂU	MD14VII01006	50	1	108	1080
3. PIELART, CHIȘINĂU	MD14PIEL1001	40	11	330	5019
4. COMBINATUL AUTO NR.7 CHIȘINĂU, CHIȘINĂU	MD14CAUT1006	15	5	816	12240
5. MACON S.A., CHIȘINĂU	MD14MACN1002	5	5	6900	34500
6. MATERIALE FORESTIERE DE CONSTRUCȚIE S.A., BĂLTI	MD14FORM1009	1	2	98224	120816
7. TUTUN-CTC S.A., CHIȘINĂU	MD14TCTC1007	20	17	9723	194460
8. MEGA PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14EGAP1006	4	1	180	360
9. TEHNOSERVICE S.A., IALOVENI	MD14TSCE1006	10	1	160	800
Total			47	116774	372605

Tipul tranzacției: Moștenire

Denumirea emitentului	Numarul înregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzactii (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzactiilor (lei)
1. LUSMECON S.A., CHIȘINĂU	MD14LUSM1002	50	1	146	4203
2. INTERPARES PRIM, MUN. CHIȘINĂU	MD14ASIP1008	1	1	449	449
3. PIELE Î.M., MUN. CHIȘINĂU	MD14PIEE1000	8	1	276	2208
4. VOTUM S.A., CHIȘINĂU	MD14VOTU1007	1	1	374630	374630
5. RÄUT, BĂLTI	MD14ARTU1009	7	1	33	231
6. DAAC HERMES GRUP, MUN. CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	1	304	362
7. VIORICA-COSMETIC, MUN. CHIȘINĂU	MD14VITM1005	11	1	420	4620
8. ZUBREȘTI S.A., ZUBREȘTI	MD14ZUBR1000	1	1	979	979
9. JLC-INVEST, MUN. CHIȘINĂU	MD14JLIN1008	-	1	1027	380
10. BAZA DE TRANSPORT AUTO 29 S.A., ȘOLDĂNEȘTI	MD14PORT1000	7	1	1145	2290
11. B.C. MOLDOVA AGROINDBANK	MD14AGIB1008	200	2	3	3557
12. CONSTRUCTORUL, BĂLTI	MD14CONB1009	30	2	223	2257
13. ÎNTreprinderea de transporturi auto nr.1, CHIȘINĂU	MD14TRAS1003	17	1	127	2159
Total			15	379762	398325

Tipul tranzacției: Donație

Oferte/cereri comerciale la BVM la data de 11.10.2011

Коммерческие предложения на ФБМ на 11.10.2011 г.

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.	Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
MD14HSAN1001	SA holdingul "MONTTEHSAN"	0,00	86,60	6878,00	MD14JLCI1001	SA "JLC"	0,00	45,00	33,00
MD14HSAN1001	SA holdingul "MONTTEHSAN"	0,00	86,60	1236,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	14,00	21900,00
MD14TULA1005	"Combinatul materialelor de construcție din or. Cahul" SA	0,00	10,00	209000,00	MD14LEMN1007	SA "LEMNAR"	0,00	35,00	2016,00
MD14RUNT1004	SA "1000 MARUNTISURI"	0,00	56,00	1977,00	MD14LUTE1001	SA "MULTEVIT"	0,00	0,21	21052,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	450,00	3391,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	15,00	112,00
MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	0,00	1,00	1354,00	MD14MACN1002	SA "MACON"	0,00	30,00	2406,00
MD14INC1009	SA "INCONARM"	0,00	15,00	2200,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	135,00	9896,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1250,00	2886,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	138,00	683,00
MD14ARTZ1004	SA "ARTIZANA"	0,00	7,00	603,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	150,00	14035,00
MD14PORT1000	SA "BAZA DE TRANSPORT AUTO NR.29"	0,00	1,00	1560,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	200,00	794,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1300,00	1336,00	MD14MBIS1000	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	255,00	10000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1600,00	100,00	MD14MCAR1008	SA "MOLDCARTON"	0,00	10,00	190,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1800,00	100,00	MD14MEZO1000	SA "MEZON"	0,00	10,50	2000,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1900,00	572,00	MD14MOLC1008	SA "MOLDAGROCONSTRUCTIA"	33,00	250,00	0,00
MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	0,00	1950,00	30,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	39,99	40,00
MD14AGRNI1003	SA "AGROMASINA"	0,00	9,85	5,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	40,00	50,00
MD14AGRNI1003	SA "AGROMASINA"	0,00	10,00	144,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	48,00	418,00
MD14ALLA1007	SA "AVICOLA "GALLINULA"	0,00	2,00	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	48,50	150,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	2,99	100,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	49,00	104,00
MD14AMAS1009	SA "ALIMENTARMAS"	0,00	3,00	832,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	50,00	305,00
MD14APEX1005	SA "APEX"	0,00	21,00	21930,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	60,00	318,00
MD14APR01001	SA "APROMAS"	0,00	5,75	4112,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	70,00	32,00
MD14APR01001	SA "APROMAS"	0,00	10,61	133526,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	80,00	32,00
MD14AQUA1001	SA "AQUA PRUT"	0,00	50,00	129,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	120,00	100,00
MD14ARAL1001	SA "UZINA TURNATORIE ARALIT"	0,00	12,00	6290,00	MD14MOLG1004	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	199,99	130,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,00	8775,00	MD14MONO1002	SA "MONOLIT"	0,00	18,00	8746,00
MD14ARTU1009	SA "RAUT"	0,00	5,50	5000,00	MD14MUTUR1005	SA "MOLDOVA - TUR"	0,00	15,00	248,00
MD14AVID1007	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	27,00	50,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	2,00	1517,00
MD14AVIF1005	SA "AVICOLA ROSSO SL"	0,00	10,00	55,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,00	3434,00
MD14AVIP1003	SA "AVIS PRIM"	0,00	6,00	3804,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,40	9,00
MD14BALTI008	SA IM "BALTEANCA"	0,00	6,00	3300,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,50	379,00
MD14BARD1000	Intreprinderea Mixta Fabrica de Vinuri "VINARIA BARDAR" SA	0,00	18,50	2,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,00	1867,00
MD14BATI1003	SA "BASTINA"	0,00	20,00	25,00	MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,50	357,00
MD14BAZA1003	SA "BAZA TRANSPORTULUI AUTO NR. 14 DIN FLOREȘTI"	0,00	10,00	4850,00	MD14NICO1002	SA "NICODIM"	0,00	0,17	34697,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	36,00	266,00	MD14NINT1004	SA "UNITATE"	1181,00	10,00	0,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	42,00	1200,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	4,99	1150,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	43,70	2536,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	5,00	117875,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	45,00	200,00	MD14NLAC1003	SA "COMBINATUL DE INDUSTRIALIZARE A LAPTELUI din CUPCINI "INLAC"	0,00	6,00	5427,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	64,50	49,00	MD14NOCA1000	SA "BETACON"	0,00	10,00	28122,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	85,50	1610,00	MD14NTEH1006	SA UZINA EXPERIMENTALA DE UTILAJ TEHNOLOGIC "INTEH"	0,00	15,00	30,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	200,00	128,00	MD14NUSA1004	SA "GAINUSA"	0,00	0,70	144497,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	0,00	210,00	160,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	0,10	20,00
MD14BECM1002	BC "BANCA DE ECONOMII"	1000,00	11,00	0,00	MD14OBIS1008	SA "MOBISTIL"	0,00	8,00	1759,00
MD14BETA1007	SA "BETON ARMAT"	0,00	25,00	90,00	MD14OSAM1003	SA "CONSAM"	0,00	1,00	41700,00
MD14BFCM1001	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	200,00	4688,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	25,00	160,00
MD14BIOC1006	SA "UZINA BIOCHIMICA DIN BALTI"	0,00	15,00	2342,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	30,00	200,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	525,00	7555,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	93,00	102,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1000,00	50,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	100,00	2346,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1150,00	145,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	310,00	15,00	0,00
MD14BSOC1004	BC "BANCA SOCIALA" S.A.	0,00	1200,00	292,00	MD14OTIS1008	Compania Internationala de Asigurari "ASITO" SA	45000,00	10,00	0,00
MD14CAHA1004	SA "CARAHASANI-VIN"	0,00	150,00	5000,00	MD14PEE1000	SA "PIELE"	0,00	14,00	30,00
MD14CARP1005	SA "FLOARE - CARPET"	0,00	23,00	1776,00	MD14PIEE1000	SA Intreprindere Mixta "PIELE"	0,00	20,00	500,00
MD14CEPU1006	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	20,00	9000,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	10,00	4,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	9,99	255,00	MD14PIEL1001	SA "PIELART"	0,00	40,00	471,00
MD14CERF1003	Combinatul de Produse Cerealiere "CEREALE FLOR"	0,00	15,00	129229,00	MD14PREF1008	SA "PRESTFERTIL"	0,00	10,00	17942,00
MD14CEVU1008	SA "CEREALE - VULCANESTI"	73,00	3,00	0,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALEIRE"	0,00	0,50	26277,00
MD14CICU1007	SA "PISCICULTORUL"	0,00	12,00	9930,00	MD14PROC1009	SA "PRODUSE CEREALEIRE"	0,00	1,50	1017190,00
MD14CIMA1009	SA "ICAM"	1441,							

În atenția acționarilor „Farmacia din Anenii Noi” S.A. și publicului larg,

În conformitate cu prevederile art. 54 alin. (6) al Legii cu privire la piața valorilor mobiliare, „Farmacia din Anenii Noi” SA anunță că la ședința Consiliului societății din 10.10.2011 cu cvorumul de 100% (prezenți 5 din 5 membri ai Consiliului) a fost adoptată unanim hotărîrea privind calificarea ca fiind efectuată emisiunea de acțiuni în număr de 15 500 (cincisprezece mii cinci sute) acțiuni ordinare nominative de clasa I ca rezultat al emisiunii suplimentare de acțiuni, cît și a fost aprobată darea de seamă privind totalurile emisiunii suplimentare de acțiuni.

Informații suplimentare la tel.: (0265) 23-170.

Organul Executiv

Stimați acționari ai „FARMACIA ANENII NOI” S.A.!

În conformitate cu prevederile art. 54 al Legii privind piața valorilor mobiliare și ale art. 63 alin. (4) al Legii privind societățile pe acțiuni, „FARMACIA ANENII NOI” SA anunță acționari și publicul larg, că la adunarea generală anuală a acționarilor din 19 august 2011, cu cvorumul de 90,60% au fost adoptate următoarele decizii:

ORDINEA DE ZI:

1. A lăsat darea de seamă financiară anuală a societății pe anul 2010 și a aprobat direcțiile prioritare de activitate a societății pe anul 2011.
2. A aprobat darea de seamă a Consiliului societății pentru anul 2010.
3. A aprobat darea de seamă a Comisiei de cenzori pentru anul 2010.
4. A aprobat normativele de repartizare a profitului societății.
5. A majorat capitalul social prin intermediul unei emisiuni noi de acțiuni în valoare de 155 000 lei.
6. A aprobat emisiunea suplimentară închisă în număr de 15 500 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu valoarea nominală de 10 lei.
7. A aprobat modificările la Statutul societății.
8. A împăternici pe dl Igor Cerlat pentru înregistrarea modificărilor la Statutul societății la Camera Înregistrării de Stat.
9. A împăternici Comisia de cenzori de a autentifica semnăturile președintelui și secretarului pe procesul verbal al adunării generale.

Informații suplimentare la tel.: (0265) 23-170.

SA «Cariera Micăuți»

СООБЩЕНИЕ о решениях, принятых внеочеред- ным общим собранием акционеров

SA «Cariera Micăuți» доводит до сведения акционеров, что 22.09.2011 г., по адресу р-н Стрэшень, с Горное, состоялось внеочередное общее собрание акционеров SA «Cariera Micăuți», состоявшее на основании решения Совета Общества от 26.08.2011 г., с участием акционеров. На собрании присутствовали 19 акционеров, владеющих 238 870 акциями, что составило 93,4% от числа голосующих акций Общества.

СОБРАНИЕ ПРЕДСТАВЛЕННЫМИ НА СОБРАНИИ ГОЛОСАМИ ЕДНОГЛАСНО РЕШИЛО:

1. Досрочно прекратить полномочия члена Совета SA «Cariera Micăuți» г-на Коваля Е. А. Утвердить протокол счетной комиссии и считать избранным в Совет Общества г-на Чебан Вадима до истечения полномочий данного состава Совета.
  2. Утвердить для новоизбранного члена Совета норматив оплаты труда на уровне размера вознаграждений установленных членам Совета Общим собранием акционеров в 2009 году, при избрании нынешнего основного состава Совета Общества.
  3. Утвердить приоритетные направления деятельности общества на 2011 г.
- Сообщение было составлено 30.09.2011 г. Ответственный за составление сообщения: Радченко С. А., тел. 0(237) 64-335.

În atenția acționarilor S.A. „BROKER-CAPITAL”

Consiliul S.A. „BROKER-CAPITAL” anunță convocarea Adunării Generale Extraordinare a acționarilor, care se va ține cu prezența acționarilor pe data de 03 noiembrie 2011 ora 10.00 pe adresa: str. Petricani, nr. 86, mun.

Chișinău, sediul S.A. „Inconarm”, Blocul administrativ. Înregistrarea acționarilor între orele 9.00 – 9.50.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la alegerea membrilor Consiliului societății.
2. Cu privire la alegerea Comisiei de cenzori.
3. Cu privire la compania de audit.
4. Cu privire la aproba Regulementelor organelor de conducerere și control (organ executiv, Consiliu, Comisia de cenzori).
5. Cu privire la autentificarea semnăturilor procesului-verbal al adunării generale extraordinară a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea Generală anuală ordinară este întocmită de registratorul independent conform situației la 10.10.2011.

Acești acționari pot lua cunoștință de materialele ordinii de zi pentru Adunarea Generală Extraordinară pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 86 în perioada 24.10.2011 – 02.11.2011 în zilele lucrătoare de la 10.00 pînă la 15.00.

Acești acționari vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții lor – o procură cu drept de participare la adunarea generală a acționarilor, perfectată în conformitate cu legislația.

*Informații suplimentare
la telefonul: (022) 293933.
Consiliul S.A. „BROKER-CAPITAL”*

Stimați acționari ai

CA „Ideeza Asigurări” S.A.,

La 04 octombrie 2011, a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor CA „Ideeza Asigurări” S.A., pe adresa: mun. Chișinău, str. Șciusev 29, ora 12.00. La adunare au participat acționari, care reprezintă 120 000 acțiuni cu drept de vot, ce constituie 100% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot al societății.

LA ADUNARE AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE DECIZII CARE URMEAZĂ A FI FĂCUTE PUBLICE:

1. Pe chestiunea nr. 1 a ordinei de zi s-a hotărât: „A transfera portofoliul de asigurare de către C.A. „Ideeza Asigurări” S.A., Companiei de Asigurare „Klassika Asigurări” S.A. (aprobată în unanimitate).
2. Pe chestiunea nr. 2 a ordinei de zi s-a hotărât: A împăternici pe DI Alexandru Vîrlan, pentru a reprezenta societatea cu puteri depline, cu drept de a încheia și semna toate actele juridice, legate de procedura dată.” (aprobată în unanimitate).
3. Pe chestiunea nr. 3 a ordinei de zi s-a hotărât: A împăternici comisia de cenzori cu dreptul de a autentifica procesul verbal al adunării generale. (aprobată în unanimitate).

ÎN ATENȚIA ACȚIONARILOR S.A. «FLORENI»

Consiliul SA «Floreni» anunță despre convocarea adunării generale extraordinare cu prezența a acționarilor, care va avea loc la 28 octombrie 2011, ora 12.00 pe adresa RM, r-n Anenii Noi, s. Floreni

CU ORDINEA DE ZI:

1. Majorarea capitalului social prin emisiunea suplimentară de acțiuni
2. Aprobarea listei subscritorilor la acțiunie emisie suplimentare
3. Aprobarea modificării și completării Statut.
4. Aprobarea hotărârii cu privire la reorganizarea SA Floreni prin fuziune (absorbție)
5. Autentificarea semnăturilor pe procesul verbal al adunării generale a acționarilor.

Lista acționarilor cu dreptul de a participa la adunarea generale extraordinare va fi întocmită la data de 06 octombrie 2011.

Cu materialele chestiunilor incluse în ordinea de zi a adunării, acționarii pot lua cunoștință începând cu 18 octombrie 2011 pe adresa RM, r-n Anenii Noi, s. Floreni, între orele 9.00-17.00 cu excepția zilelor de odihnă.

Înregistrarea acționarilor va avea loc începând cu orele 11.00 – 11.45 în baza buletinelor de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor la fel și în baza procurii perfectate în modul stabilit.

S.A. Farmacia “Crușin”

înștiințare cu privire la convocarea adunării acționarilor întreprinderii Farmacia “Crușin” S.A. Se anunță convocarea adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. Farmacia “Crușin” conform deciziei Consiliului Societății. Adunarea va avea loc cu prezența acționarilor la data 27.10.2011 pe adresa: r-1 Singerei, s. Pepeși. Adunarea se va începe la ora 11 și 15 min. Înregistrarea participanților: de la ora 10 pînă la ora 11.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la dizolvarea (lichidarea) societății.
2. Alegerea lichidatorului societății.
3. Acordarea împăternicirilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare este întocmită conform situației din 07.10.2011. Cu materialele ordinii de zi acționarii pot lua cunoștință în zilele de lucru, începând cu 17.10.2011 la orele 10.00 pînă la 16.00 pe adresa: r-1 Singerei, s. Pepeși.

Pentru înregistrare acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții și procură întocmită conform prevederilor legislației.

Relații la tel.: (262) 42-3-11.

Creșterea exportului Moldovei este cu 22% mai mare decît cea a importului

În ianuarie-august agenții economici
din Moldova au exportat mărfuri în valoare de \$1,367 mld., ceea ce este cu 61,9% mai mult decît în perioada similară a anului 2010. Volumul importurilor în țară a crescut într-un an cu 40,1%, pînă la \$3,209 mld.

Surse din cadrul Biroului Național de Statistică au relatat pentru INFOTAG că exporturile în Uniunea Europeană au crescut cu 67,1%, pînă la \$686,6 mil., iar în CSI – cu 65,5%, pînă la \$544,7 mil.

Principalii consumatori de produse moldovenești rămîn Rusia – \$377 mil. (+81,1%), România – \$249,1 mil. (+80,4%) și Italia cu \$134,6 mil. (+47,3%).

Exporturile în Panama au crescut de 5,8 ori, în Ungaria – de 4,6 ori, în Bulgaria – de 2,2 ori.

În structura exportului predomină produsele industriale – \$329,9 mil. (+46,6%), produsele alimentare și animale vii – \$235,3 mil. (+43,7%), mașini și echipamente pentru transport – \$223,1 mil. (+99,6%).

Liderul incontestabil al importurilor în Moldova este Rusia cu \$478,7 mil. (+42,3%), urmată de Ucraina – \$407,7 mil. (+29,8%) și România – \$370,1 mil. (+59,4%).

În structura importurilor pe primul loc se află mașini și echipamente – \$718,5 mil. (+52,7%) și combustibili și lubrifianti – \$686,5 mil. (+48,6%).

Deficitul balanței comerciale a crescut într-un an cu 27,3% și a ajuns la \$1,842 mld. Cu țările Uniunii Europene deficitul a constituit \$747,9 mil., iar cu țările CSI – \$491,2 mil.

Cel mai mare sold negativ al balanței comerciale republică îl are cu Ucraina – \$322,7 mil. (+22,7%), China – \$238,4 mil. (+28,7%) și Turcia – \$181,4 mil. (de 2,3 ori).

Danemarca și UNICEF vor oferi grădinițelor din RM jucării în valoare de jumătate de milion de dolari

Ambasada Danemarcei, în parteneriat cu UNICEF, fundația LEGO și Ministerul Educației, realizează în Moldova un proiect de asigurare a grădinițelor cu jucării.

Surse din cadrul UNICEF Moldova au relatat pentru INFOTAG că de jucării vor beneficia în total 400 de grădinițe și centre comunitare din țară, în valoare totală de \$500 mii.

Primul set de jucării LEGO a fost oferit în ajun grădiniței Nr. 1 din satul Puhoi, raionul Ialoveni.

Ambasadorul Danemarcei în Republica Moldova, Michael Sternberg, a spus la ceremonia de înmînare a donației că grădinița proiectului țara sa

Inflația în Moldova în septembrie 2011 a constituit 0,4%, iar în primele 9 luni ale anului 2011 -5,2%

Dupa cum au relatat agentiei InfoMarket surse din cadrul Biroului Național de Statistică, totodata, în ultimile 12 luni i- din septembrie 2010 pînă în septembrie 2011, indicele prețurilor de consum în Moldova a crescut cu 8,8%. Produsele alimentare în ianuarie-septembrie 2011 s-au scumpit cu 4,7%, marfurile nealimentare – cu 3,8%, tarifele la serviciile prestate populatiei au crescut cu 7,7%. În septembrie curent prețurile la produsele alimentare au ramas la nivelul lunii precedente, prețurile la produsele nealimentare au crescut cu 0,8 la sută.

Tarifele pentru prestarea serviciilor populației s-au majorat cu 0,3 la sută. În luna septembrie curent în țară a avut loc reducerea sezonieră a prețurilor la cartofi – cu 11,5%, struguri – cu 6,5%, mere și pere – cu cîte 6%, legume – cu 0,4%. În special, morcovul s-a ieftinit cu 10,3%, pătlăgele vinete – cu 9,0%, usturoi și ceapă – cu cîte 6,5%, ardei dulci și varză – 1,5%. Totodată s-au majorat prețurile la ouă dietețice – cu 6,9%, votcă – cu 3,5%, carne de porc – cu 3,3%, carne de oaie – cu 2,3% și fructe proaspete – cu 1,9%. Potrivit statisticii oficiale, în septembrie 2011, prețurile la majoritatea produselor nealimentare în Moldova au ramas constante.

Totodata, au crescut prețurile la combustibili – cu 2,4%, inclusiv gazul lichefiat ambalat în butelii – cu 7,3%, sacourile, puloverele pentru bărbați s-au scumpit cu 3,5%, materialele pentru construcție – cu 1,3%. Potrivit datelor BNS, în septembrie curent, s-au majorat tarifele pentru instruirea în instituțiile superioare de învățămînt și mediu de specialitate – cu 10,2%, plata pentru închirierea locuințelor – cu 2,9% și biletele pentru spectacole teatrale – cu 5,3%. În septembrie, în legătură cu oscilația cursului de schimb al francului elvețian și al euro-lui față de valuta națională s-au micșorat tarifele pentru transportul feroviar interstatal cu 12,6% și respectiv cel aerian – cu 3,2%. Amintim ca Banca Națională a Moldovei a menținut anterior prognoza inflației pe anul 2011 la nivelul de 8,4%, însă a majorat prognoza inflației pentru 2012 – de la 5,7% la 7,4%.

"Moldagrotehnica" SA

anunta ca 30 septembrie 2011 a avut loc Adunarea Generala extraordinara a actionarilor la care

AU FOST PRIMITE URMATOARELE HOTARARI PRIVIND:

- Privitor la gajarea bunurilor societatii. In scopul asigurarii rambursarii creditelor in valoare totala de pina la 10 000 000 dolari SUA sau echivalentul sumei de pina la 10 000 000 dolari SUA in alte valute, ce urmeaza a fi acordate „Variotech” SRL de BC „Moldindconbank” SA, a aproba transmiterea cu drept de gaj la BC „Moldindconbank” SA, a bunurilor imobile ce apartin SA „Moldagrotehnica”, amplasate pe stada Industriala, 4 din mun. Balti si anume constructiile si terenul cu nr. cadastrale 0300113010,0300113010.01-12, pe termenul valabilitatii obligatiilor asigurate. Pretul de gaj de stabilit in rezultatul negocierilor duse cu banca.
- Privitor la acordarea fidejusiunii. A aproba incheirea contractelor de fidejusune intre SA „Moldagrotehnica” si BC „Moldindconbank” SA, obiectul carora va constitui asigurarea rambursarii creditelor in valoare totala de pina la 10 000 000 dolari SUA sau echivalentul sumei de pina la 10 000 000 dolari SUA in alte valute, ce urmeaza a fi acordate „Variotech” SRL de BC „Moldindconbank” SA.
- Privitor la desemnarea persoanei responsabile pentru semnarea contractelor de gaj si de fidejusiune. A-l imputernici pe dñul Petru Frunza, Director General al SA „Moldagrotehnica” cu dreptul de a incheia si semna cu banca contractele de gaj si de fidejusiune ce urmeaza a fi incheiate intre SA „Moldagrotehnica” si BC „Moldindconbank” SA, in scopul asigurarii rambursarii creditelor ce urmeaza a fi acordate de BC „Moldindconbank” SA „Variotech” SRL.

ÎN ATENȚIA ACTIONARILOR SA „ARTIZANA”

Consiliul societății anunță despre convocarea Adunării generale anuale a actionarilor, care va avea loc la 5 noiembrie 2011 în incinta, sălii de festivități a Societății la adresa: mun Chișinău, str. Academiei, 13/1 Înregistrarea actionarilor va avea loc între orele 10 – 10:45. Începutul adunării ora – 11:00. E necesar să prezentați buletinul de identitate (pașaport).

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea dării de samă a Comitetului de conducere privind activitatea economico-financiară pe anul 2010 și „Direcțiile principale de activitate pentru anul 2011”
- Dărea de samă a Consiliului Societății pe 2010.
- Dărea de samă a Comisiei de cenzori și adoptarea dării de samă SA pe anul 2010.
- Adoptarea concluziilor organizației de audit privind activitatea economico-financiară a societății pe anul 2010.
- Cu privire la repartizarea beneficiului (acoperirea pierderilor) anului 2010. Aprobarea normelor de repartizare a beneficiului anului 2011.
- Alegerea membrilor Consiliului Societății.
- Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale a actionarilor.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE:

- Modul desfășurării adunării – cu prezența actionarilor.
- Lista actionarilor cu drept de participare la adunare a fost întocmită la data de 05 octombrie 2011.
- Cu materialele ordinei de zi, actionarii pot face cunoștință începând cu 17 octombrie 2011 în sediul Societății de la orele 9:00 pînă la 17:00

Tel 20-28-78
Consiliul Societății

Spre atenția acționarilor ai Societatea pe acțiuni „ORLACT”**ANUNȚ DE OFERTĂ PUBLICĂ**

„ORLACT GRUP” SRL, adresa juridică: Republica Moldova, or. Orhei, str. Boris Glavan, 3, în continuare „Ofertant”, anunță oferta publică de preluare obligatorie a valorilor mobiliare pe piață secundară a valorilor mobiliare, obiectul căreia îl constituie procurarea a 30 192 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 10,00 lei fiecare, cod ISIN MD14ORLA1005, emise de către Societatea pe acțiuni „ORLACT” nr. 1003606008613 din 28.05.1998, adresa juridică: MD-3501, or. Orhei, str. Boris Glavan, 3, la prețul de 39,64 lei per acțiune, cu termen de acțiune a ofertei publice de 30 zile din data anunțării ofertei prezente (de la 12.10.2011 pînă la 10.11.2011).

Oferta dată este înregistrată în Comisia Națională a Pieteș Financiare la data de 29.09.2011 (hotărârea CNPF nr. 47/8).

Până la anunțarea ofertei prezente, Ofertantul deține 155 327 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 10,00 lei fiecare, cod ISIN MD14ORLA1005, emise de către emitentul nominalizat. Persoanele afiliate ale Ofertantului nu dețin nici o acțiune emitentului nominalizat.

Oferta publică va fi deservită de către Compania de Brokeraj „PROAJIOC” SA, nr. 1002600048696 din 13.11.2008, adresa juridică: MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 53/4, of. 5, tel. 92-34-29, fax 56-76-46.

Doritorii pot lua cunoștință cu prospectul ofertei publice pe piață secundară și primi informații suplimentare în fiecare zi lucrătoare între orele 9:00-17:00 la Compania de Brokeraj „Proajioc” SA pe adresa: MD-2062, mun. Chișinău, bd. Dacia, 53/4, of. 5, tel. 92-34-29, fax 56-76-46.

SAR “Donaris Group” SA**COMUNICAT INFORMATIV**

Consiliul de supraveghere al SAR „Donaris Group” SA comunică, că la ședința Consiliului din 13.09.2011 a fost acceptată, din data 30.09.2011, demisia d-lui Ziemowit Hirsfeld, vice-președinte al Consiliului de Administrație (organului executiv).

Chestiunea privind alegerea unui nou membru Consiliului de Administrație al Societății și Vice-președinte al acest organ va fi examinată la una din ședințele ulterioare.

Consiliul exprimă d-lui Ziemowit Hirsfeld recunoștință pentru activitatea Dumnealui eficientă în funcția de membru al Consiliului de Administrație, aportul personal în dezvoltarea Companiei în ultimii trei ani de activitate, urând-ui sănătate și succese în activitatea ulterioară.

*Consiliul de Supraveghere
SAR „Donaris Group” SA*

Stimați acționari ai „POLIGRAFIST” S.A.,

În temeiul deciziei Consiliului din 10.10.2011, organul executiv al societății anunță acționarii despre convocarea adunării generale extraordinare cu prezența acționarilor pentru 28.10.2011, la ora 11.00 pe adresa or. Telenești, str. Renașterii nr. 57 cu

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la tranzacția de proporții Înregistrarea acționarilor – de la orele 10:00 pînă la 10:55.

Data la care trebuie să fie întocmită lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară este – 10.10.2011.

Cu materialele pentru ordinea de zi a adunării generale extraordinare acționarii se pot familiariza începând din data de 18.10.2011 pe adresa: or. Telenești, str. Renașterii nr. 57, între orele 10:00 și 16:00 zilnic în afara zilelor de odihnă.

Acționari și/sau reprezentanții acestora pot lua cunoștință de materialele pregătite pentru ținerea adunării începând cu 17 octombrie, la sediul Societății – zilnic de la 9:00 pînă la 17:00, cu excepția zilelor de odihnă.

Acționarii vor prezenta buletinul de identitate (pașaportul), iar reprezentanții acestora – și o procură autenticată conform legislației în vigoare a RM.

Liquidacionnaia komissiya AO «Articole din beton armat» (În lichidare),

Объявляется о созыве внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 07 ноября 2011г. в 12 часов в очной форме по адресу: г. Бэлць ул. Штефан чел Маре 182, в помещении АО «ABA». Начало регистрации 10-00 часов. Окончание регистрации 11-00 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Отчет о финансовой деятельности ликвидационной комиссии и временной администрации АО «ABA» (În lichidare) в ликвидационный период с 15 ноября 2010г. по 31 октября 2011г.
- О продлении срока ликвидации АО «ABA» (În lichidare)
- Утверждение сметы расходов и источники обеспечения на текущую и хозяйственную деятельность ликвидационной комиссии и временной администрации АО «ABA» с 1 ноября 2011г. до 31 октября 2012г.

Список акционеров, имеющих право на участие во внеочередном общем собрании акционеров, составлен на дату учета 13 октября 2011г.

С материалами повестки дня внеочередного общего собрания, акционеры могут ознакомиться по адресу: м. Бэлць, ул. Штефан чел Маре, 182, начиная с 27.10.2011г с 9:00 до 13:00 часов, ежедневно, кроме выходных

Акционерам необходимо иметь при себе удостоверение личности, а представителям – оформленную в установленном порядке доверенность.

Справки по телефону (231) 2-03-28

Consiliul SA „FV Telenesti”

Va informaaza ca adunarea generala convocata la 30.09.2011 nu a avut loc din cauza lipsei cvorumului necesar.

Data convocarii adunării generale anuale repetata va fi stabilita conform legislatiei in vigoare.

Consiliul Societății.

Stimați acționari ai S.A. „SUPRATEN”!

Consiliul S.A. „SUPRATEN” anunță convocarea Adunării extraordinare a acționarilor, cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 28 octombrie 2011, la sediul S.A. „SUPRATEN” pe adresa: mun. Chișinău, str. Petricani, 84.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la acceptarea primirii de către societate a creditelor bancare.
- Cu privire la acceptarea transmiterii în gaj Băncilor a bunurilor societății, întru asigurarea rambursării creditelor, dobîndilor și altor plăți aferente.
- Cu privire la operarea unor modificări în statutul societății.
- Cu privire la împunerincirea administratorului societății cu dreptul de a semna contractele de credit, gaj, debitare directă și alte cotracte și documente legate de valoificarea creditelor.

Începutul înscrerii – 9:00.

Începutul adunării – 10:00.

Adunarea extraordinară a acționarilor va avea loc cu prezența acționarilor, conform listei acționarilor cu drept de participare la adunare, întocmită la 11.10.2011.

Acționari și/sau reprezentanții acestora pot lua cunoștință de materialele pregătite pentru ținerea adunării începând cu 17 octombrie, la sediul Societății – zilnic de la 9:00 pînă la 17:00, cu excepția zilelor de odihnă.

Acționarii vor prezenta buletinul de identitate (pașaportul), iar reprezentanții acestora – și o procură autenticată conform legislației în vigoare a RM.

*Relații la tel: 29-61-01.
Consiliul Societății*

Stimați acționar**«SUD-VEST MONTAJ» S.A.**

Amirov Enver (bulletin de identitate seria A nr. 89006948, eliberat la 06.11.2000, of. 89; domiciliu – MD-2024, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Andrei Doga, 28, ap. 67) care pînă anunțarea ofertei prezente detine 34 080 (78,477%) acțiuni ordinare nominative cu drept de vot ale «SUD-VEST MONTAJ» S.A., cu valoarea nominală de 15,00 lei fiecare, și împreună cu persoanele sale afiliate 34 080 (78,477%) acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, în continuare «Ofertant», anunță oferta publică de preluarea obligațorie de procurarea pe piață secundară a valorilor mobiliare, obiectul căreia îl constituie procurarea a 9 347 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, cu valoarea nominală de 15,00 lei fiecare, codul ISIN MD14SUDV1001, emise de către Societate pe acțiuni «SUD-VEST MONTAJ» (MD-2036, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8; IDNO 1003600040468, înregistrată la 03.02.1993) la prețul de 2,60 lei (doi lei șase zeci bani) per acțiune, cu termen de acțiune a ofertei publice 30 zile din data anunțării ofertei prezente.

Oferta publică vă fi deservită de către compania de brokeraj «GEST-CAPITAL» S.A. (MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Tighina, 49/3, of. 51; IDNO 1002600055548, înregistrată la 09.12.2008).

Propunerile de vînzare se vor receptiona în perioada 13.10.2011 – 11.11.2011 (termenul de acțiune a ofertei publice), zilnic între orele 10:00-13:00 și 14:00-17:00 cu excepție zilelor de odihnă și zilelor de sărbătoare nelucrătoare, de către «GEST-CAPITAL» S.A., pe adresa de reședință: MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Tighina, 49/3, of. 51.

Telefoanele de contact – (022) 54-81-56, 54-81-93.

Doritorii pot lua cunoștință cu conținutul prospectului ofertei publice pe adresa: MD-2001, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Tighina, 49/3, of. 51, pe parcursul termenului de acțiune a ofertei publice. Ofertantul va procura toate acțiunile propuse spre vînzare și va satisface toate propunerile pe deplin.

Obținerea extrasului din registru, precum și actualizarea datelor în registru poate fi realizată la registrator independent «SOLIDITATE» S.A. (MD-2005, Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Feredeului, 4, tel. (022) 54-49-20).

Stimat acționar al S.A. «Orhei-Vit»

S.A. «Orhei-Vit» anunță despre convocarea la data de 28 octombrie 2011 a adunării extraordinare generale a acționarilor în ordinea de desfășurare – cu prezența acționarilor, la adresa: R. Moldova, or. Orhei, str. Stejarilor, 20, sala de festivități. Începutul înregistrării – ora 09:15. Înceierea înregistrării – ora 09:55. Începutul adunării – ora 10:00.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la încetarea înainte de termen a împunerincirilor membrului Consiliului Societății.
- Alegerea membrilor Consiliului Societății și stabilirea quantumului retribuirii muncii lor, remunerațiilor și compensațiilor anuale.

Alegerea rezervului Consiliului Societății.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele ordinii de zi a adunării în zilele lucrătoare începînd cu data de 18 pînă la 28 octombrie 2011 (inclusiv) de la 09:00 pînă la 16:00 în incinta Societății pe adresa: RM, or. Orhei, str. Stejarilor, 20, anticamera Directorului.

Lista acționarilor, cu dreptul de participare la adunare, este

Ежемесячный
бюллетень НКФР –
сентябрь 2011 г.

2

Брокеры и страховщики
за долгосрочное
сотрудничество

4

Национальному
Дню вина 10 лет!

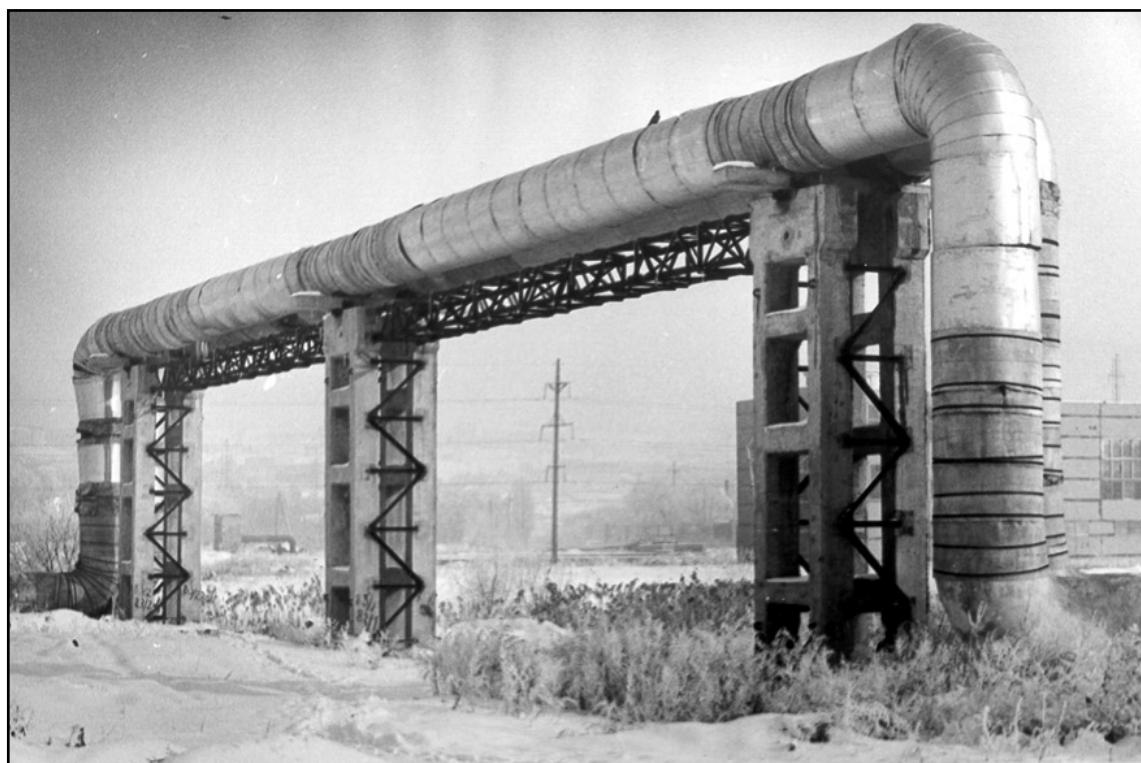
5

НАРЭ рассматривает требование поставщиков тепла об увеличении тарифов

После увеличения тарифов на природный газ 15 отечественных поставщиков тепла обратились в Национальное агентство по регулированию в энергетике (НАРЭ) с требованием повысить тарифы на поставку электрической и тепловой энергии, передает «МОЛДПРЕС», цитируя пресс-релиз НАРЭ.

Среди операторов, ходатайствовавших об увеличении тарифов, и крупные поставщики “ТЭЦ-1”, “ТЭЦ-2”, “Северная ТЭЦ”, а также столичный поставщик тепла “Термоком”. В зависимости от затрат, связанных с производственным процессом, поставщики настаивают на увеличении тарифов на 10-70%. При этом НАРЭ не уточняет, какого конкретно повышения тарифов требует каждый из поставщиков.

В начале февраля 2011 года тариф на поставляемое “Термокомом” тепло был повышен на 9,4% – до 898 леев за гигакалорию, а на тепло, вырабатываемое бельцким “Термогазом” – на 33,2%, то есть до 1047 леев за гигакалорию. Подорожание было обусловлено ростом среднего тарифа на природный газ на 12,2%. Дороже всего теплоэнергия в настоящее время обходится кэлэрашским (1505 леев за гигакалорию) и чимишлийским (1432 лея

за гигакалорию) потребителям.

Поскольку недавно тариф на газ вырос в среднем на 23,2%, эксперты не исключают, что “Термоком” мог потребовать повышения тарифов на тепловую энергию примерно на 15-18%. В этом случае кишиневцы станут платить более 1000 леев за одну гигакалорию.

Как заявил журналистам дирек-

тор “Термокома” Михай Черней, ежедневно поступают “сотни заявлений об отключении от сети”, так как часть населения не в состоянии оплачивать счета за тепло.

НАРЭ уточняет, что окончательное решение по пересмотру тарифов на тепло будет принято в течение следующей недели на открытом заседании.

Последний раз тарифы на тепловую и электрическую энергию, вырабатываемую ТЭЦ, были повышенены Национальным агентством по регулированию в энергетике в конце января 2011 года, а тарифы на поставляемую конечным потребителям теплоэнергию – 2 февраля 2011 года, передает «МОЛДПРЕС».

Обзор биржевых сделок за неделю

Объем биржевых торгов за период с 3 по 7 октября 2011 года составил 1,6 млн леев. В общем были зарегистрированы 44 сделки с акциями 10 эмитентов.

В Основной Секции проведено 14 сделок общим объемом 318,9 тыс. леев. Рыночная цена акций КБ «Victoriabank» АО выросла в течение недели с 52 до 53 леев. Также, увеличились в цене акции сорокской компании по закупке и реализации сельхозпродукции «Unitate» с 2 до 2,50 лея.

В Секции Прямых Сделок зарегистрировано 30 сделок на сумму 1,3 млн леев. Единым пакетом реализованы акции КБ «Moldova-Agroindbank» АО по цене 1000 леев. Уменьшилась на 3 лея цена акций кишиневского предприятия «Artizana», составив 7 лей за акцию. Продолжают торговаться по 20 лей акции кишиневского табачного завода «Tutun-CTC». Наиболее торгуемыми на прошлой неделе стали акции компании «Constructorul» (13 сделок по цене 10 лей).

Фондовая биржа Молдовы

Академия наук изучит возможность добычи сланцевого газа в Молдове

Академия наук (АНМ) изучит возможность добычи сланцевого газа в Молдове совместно с учеными Украины и Румынии. Об этом сообщил в четверг на пресс-конференции директор Института геологии и сейсмологии АНМ, доктор хабилитат геофизических наук Василий Алказ.

Как передает “ИНФОТАГ”, он сказал, что “предстоит разработать технико-экономическое обоснование для выявления местонахождений, объемы сланцевого газа, себестоимость и рентабельность его добычи”.

“На территории Молдовы в трех местах выявлены месторождения сланцевых пород – на севере в Отачь и Наславче на глубине около 200 м, в центре – Кишиневе и Унгенах (1 тыс. м), на юге – Кагуле и Тараклии (6 тыс. м)”, – сказал Алказ, отметив, что “необходимо обследовать эти месторождения и выявить, есть ли там сланцевый газ”.

Комментируя информацию о находжении Украины на приграничной с Молдовой территории месторождений сланцевого газа, он сообщил, что “связался со своим украинским коллегой Петром Коржиком, который опроверг информацию”.

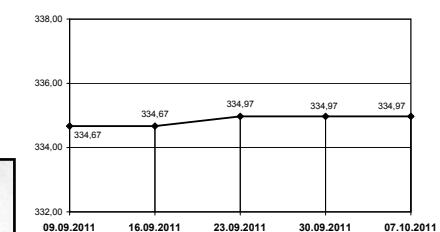
“Добыча и использование сланцевого газа на данном этапе является реальностью только для США и Канады”, – сказал Алказ, отметив, что “только США обладает технологиями для добычи сланцевого газа”.

По словам ученого, “добыча сланцевого газа очень дорогостоящая – \$200-300 за тысячу кубометров, в то время как обычного газа – в 10 раз дешевле”.

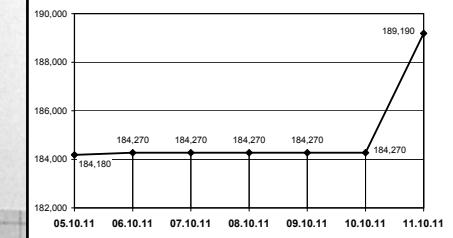
Справка “ИНФОТАГ”: Ресурсы сланцевого газа в мире составляют 200 трлн куб. м. В настоящее время сланцевый газ является региональным фактором, который имеет значительное влияние только на рынок стран Северной Америки. Крупные залежи сланцевого газа обнаружены и в ряде государств Европы, в частности, в Австрии, Англии, Венгрии, Германии, Польше, Швеции, на Украине.

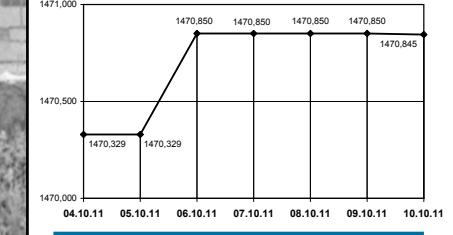
CNPF

Banking Stock Index – InfoMarket

EVM-Composite

Курс валют на 12.10.2011

Валюта	Ставка	Курс
Евро	1	16.1572
Доллар США	1	11.8817
Рубль российский	1	0.3765
Гривна украинская	1	1.4843
Лей румынский	1	3.7305

CAPITAL Market

Împreună
în lumea
finanțelor

Отдел рекламы и маркетинга
Tel.: +373 69 821216

Национальная комиссия по финансовому рынку

БЮЛЛЕТЕНЬ • 9 • 2011

РЫНОК ЦЕННЫХ БУМАГ

ПЕРВИЧНЫЙ РЫНОК

В сентябре 2011 года Национальная комиссия по финансовому рынку (НКФР) зарегистрировала в Государственном реестре ценных бумаг (ГРЦБ) 8 эмиссий акций на общую сумму 19,45 млн лей, включая 2 эмиссии акций, размещенных при учреждении акционерного общества, на сумму 0,14 млн лей и 6 дополнительных эмиссий акций на общую сумму 19,31 млн лей (Таблица №1).

В январе-сентябре 2011 года были осуществлены эмиссии акций на сумму 715,91 млн лей, что на 132,51 млн лей или на 22,7% больше, чем за аналогичный период предыдущего года (Таблица №3).

ВТОРИЧНЫЙ РЫНОК

В сентябре 2011 года на вторичном рынке было осуществлено 550 сделок с ценными бумагами на общую сумму 65,66 млн лей, что на 26,50 лея больше, по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года (Диаграмма №1).

Объем биржевых сделок в сентябре 2011 года составил 38,38 млн лей или 58,5% от общего объема сделок, зарегистрированных на вторичном рынке (Диаграмма №2).

Доля сделок на биржевом сегменте составила 30,9% от общего количества сделок (Диаграмма №3).

В сентябре 2011 года НКФР зарегистрировала проспекты следующих публичных предложений ценных бумаг на вторичном рынке:

– обязательное публичное предложение для получения контроля, инициированное оферентом акционерным обществом "BASARABIA-NORD", предметом которого является приобретение 343824 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом "COMBINATUL DE PINE DIN BĂLTI" (IDNO 1003602001100, мун. Бэлць, ул. Штефан чел Маре 111), по цене 5,00 лей за акцию, сроком действия 30 дней со дня объявления (Постановление НКФР №46/3 от 22.09.2011, Monitorul Oficial 160-163/1463, 30.09.2011);

– обязательное публичное предложение для получения контроля, объявленное оферентом обществом с ограниченной ответственностью "Orlact Grup", предметом которого является приобретение 30192 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом "Orlact" (IDNO 1003606008613, г. Орхей, ул. Бориса Гавана, 3), по цене 39,64 лея за акцию, сроком действия 30 дней со дня объявления (Постановление НКФР №47/8 от 29.09.2011, Monitorul Oficial 166-169/1524, 07.10.2011);

– обязательное публичное предложение для получения контроля, инициированное оферентом

Амировым Энвером, предметом которого является приобретение 9347 простых именных акций, выпущенных акционерным обществом "SUDVEST MONTAJ" (IDNO 1003600040468, мун. Кишинэу, ул. Волунтарилор, 8), по цене 2,60 лея за акцию, сроком действия 30 дней со дня объявления (Постановление НКФР №47/9 от 29.09.2011, Monitorul Oficial 166-169/1525, 07.09.2011).

В январе-сентябре 2011 года было осуществлено 4037 сделок на сумму 1798,00 млн лей, что в 4,7 раза больше, по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года (Таблица №4).

БИРЖЕВОЙ РЫНОК

На биржевом рынке, в сентябре 2011 года было зарегистрировано 170 сделок на общую сумму 38,38 млн лей. Биржевой оборот увеличился на 3,78 млн лей по сравнению предыдущим месяцем, и в 3,2 раза по сравнению с сентябрем 2010 года (Диаграмма №4).

Информация о сделках с ценными бумагами, включенными в биржевой листинг, представлена в Таблице №5.

ВНЕБИРЖЕВОЙ СЕГМЕНТ

В сентябре 2011 года на внебиржевом сегменте было зарегистрировано 380 сделок на сумму 27,28 млн лей. Объем таких сделок увеличился на 0,07 млн лей по сравнению с сентябрем 2010 года (Диаграмма №5).

В структуре внебиржевых сделок за отчетный период наибольшая доля приходится на сделки взноса в уставный капитал – 49,8% или 13,59 млн лей. Сделки наследования и дарения составили 6,64 млн лей или 24,3%, выкупа ценных бумаг обществом в связи с его реорганизацией и/или истечением срока обращения ценных бумаг – 2,58 млн лей или 9,5%, по решению суда – 2,01 млн лей или 7,4%, купли-продажи – 1,63 млн лей или 6,0%, другие сделки – 0,83 млн лей или 3,0%, в том числе: выкуп ценных бумаг эмитентом в условиях статьи 79 Закона об акционерных обществах №1134-XIII от 2 апреля 1997 года – 0,76 млн лей, преемство ценных бумаг в связи с распуском или реорганизацией акционера – юридического лица – 74,5 тыс. лей, отчуждение казначейских акций или их передача эмитентом персоналу или акционерам общества – 0,77 тыс. лей (Диаграмма №6).

**Национальная комиссия
по финансовому рынку:**
MD 2012, м.Кишинёв, бул. Штефана чел Маре, 77,
тел. (373 22) 859 401; www.cnpf.md

Управление внешних связей и развития:
тел. (373 22) 859430

Таблица №1 Эмиссии ценных бумаг, зарегистрированные в ГРЦБ в сентябре 2011 г.

Наименование эмитента	Код ISIN ценных бумаг	Сумма эмиссии, лей	Кол-во размещенных ценных бумаг, единиц	Номинальная стоимость ценной бумаги, лей	Стоймость размещения ценной бумаги, лей	Уровень листинга на ФБМ
Эмиссии акций, размещенных при учреждении акционерного общества						
S.A. „HINZUNICOM”	MD14HINU1009	70000	700	100	100	-
S.A. “BUDJAC”	MD14BUJA1009	66000	6600	10	10	-
Всего		136000	7300			
Дополнительные эмиссии акций						
S.A. “ORHEI”	MD14ORHE1007	1374270	137427	10	10	-
C.A. “AUTO-SIGURANTA” S.A.	MD14OTUA1002	3089400	30894	100	100	-
Compania Fiduciaria “EUROPA-TRUST” S.A.	MD14PATU1001	470000	94000	5	5	-
S.A. “DRUMURI-LEOVA”	MD14LEOD1007	3511990	351199	10	10	-
S.A. “DRUMURI-TELENEŞTI”	MD14DRTE1006	2871200	287120	10	10	-
S.A. “STICLAMONT”	MD14TICL1009	8000118	571437	14	14	-
Всего		19316978	1472077			
ИТОГО		19452978	1479377			

Таблица №2 Объем эмиссий ценных бумаг в сентябре 2007-2011 гг. (млн лей)

Вид эмиссии	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Эмиссии, осуществленные при учреждении АО	0,01	0,01	0,96	0	0,14	-
Дополнительные эмиссии акций	121,43	82,98	4,39	235,83	19,31	8,2
Всего	121,44	82,99	5,35	235,83	19,45	8,2

Таблица №3 Объем эмиссий ценных бумаг в январе-сентябре 2007-2011 гг. (млн лей)

Вид эмиссии	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Эмиссии, осуществленные при учреждении АО	87,98	6,99	5,39	5,23	23,49	435,8
Дополнительные эмиссии акций	355,38	634,41	231,61	578,17	692,42	119,8
Всего	443,36	641,40	237,00	583,40	715,91	122,7

Таблица №4 Вторичный рынок в январе-сентябре 2007-2011 гг.

Показатель	2007	2008	2009	2010	2011	2011 г. по сравнению с 2010 г., %
Биржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	1735	2509	1183	1986	1543	77,7
Объем сделок (млн лей)	999,70	812,69	126,84	195,17	182,50	93,5
Внебиржевой рынок						
Кол-во сделок (единиц)	162217	12800	3575	2115	2494	117,9
Объем сделок (млн лей)	528,24	439,37	189,52	1615,50	852,4	
Всего на вторичном рынке						
Кол-во сделок (единиц)	163952	15309	4758	4101	4037	98,4
Объем сделок (млн лей)	1527,94	1252,06	523,11	384,69	1798,00	467,4

Диаграмма №1 Сделки на вторичном рынке ценных бумаг, сентябрь 2007-2011 гг.

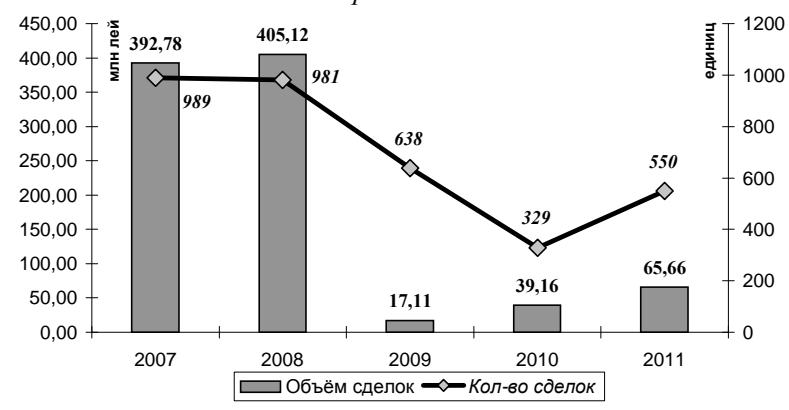

Диаграмма №2 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2011 г. (по объему сделок)

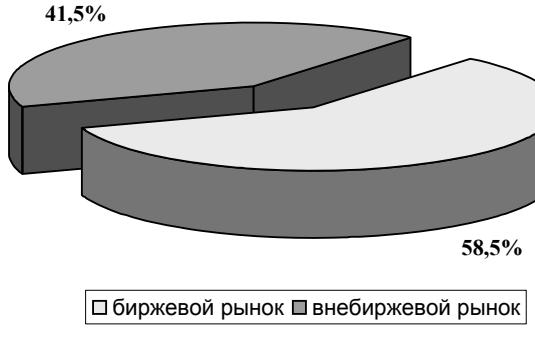

Диаграмма №3 Структура сделок на вторичном рынке, сентябрь 2011 г. (по количеству сделок)

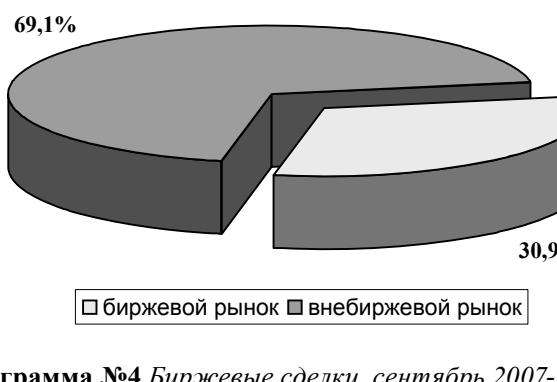
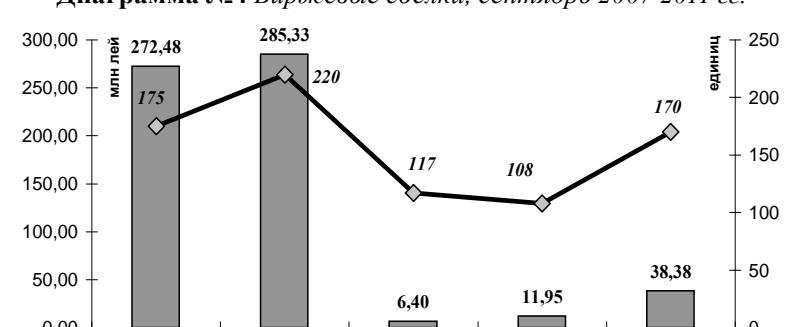

Диаграмма №4 Биржевые сделки, сентябрь 2007-2011 гг.

Таблица №5 Сделки, осуществленные с ценными бумагами акционерных обществ, включенных в листинг ФБМ, август 2011 г.

Наименование эмитента	Код ISIN	Кол-во акций, участвовавших в сделках, ед.	Объем сделок, лей	Цена одной акции, лей		Средняя цена 1 акции, лей	Номинальная стоимость лей	Доля реализованных акций в общем кол-ве выпущенных акций, %	Кол-во сделок, ед.	Уровень ликвидности
				Мин.	Макс.					
Сделки, осуществленные посредством интерактивного рынка										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	2	2.400,00	1.200,00	1.200,00	1.200,00	200	0,00	1	1
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	3430	1.030.715,00	300,50	300,50	300,50	100	0,34	1	1
BC "MOLDINDCONBANK" SA	MD14MICB1008	274	100.430,00	350,00	380,00	366,53	100	0,02	3	1
Всего			1.133.545,00						5	
Голосовые аукционы (единые пакеты)										
BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	MD14AGIB1008	1000	1.000.000,00	1.000,00	1.000,00	1.000,00	200	0,10	1	1
BC "BANCA SOCIALA" S.A.	MD14BSOC1004	1321	396.300,00	300,00	300,00	300,00	100	0,13	5	1
Всего			1.396.300,00						6	
ИТОГО			2.529.845,00							11

Пока нельзя утверждать, что за действиями против четырех банков стоят одни и те же лица

Интервью, предоставленное агентству "ИНФОТАГ" заместителем прокурора антикоррупции Виорелом Морарь.

— Господин Морарь, недавние действия против Moldova-Agroindbank, Universalbank, Banca de Economii, Victoriatbank и страховой компании ASITO, в результате которых у них отобрали акции, вписываются в классическое понятие “рейдерские атаки”?

— На самом деле понятия “рейдерские атаки” не существует в национальном законодательстве, и сомневаюсь, что оно существует и в других странах. Но, вероятно, существует рейдерство как явление.

— Как можно расценить произошедшее в июле-августе в этих учреждениях?

— Есть подозрение на мошеннические действия, то есть незаконное присвоение имущества другого лица обманным путем или злоупотреблением доверия. При рассмотрении, в частности, случая с Moldova-Agroindbank, где было изъято около 28% акций банка, принадлежавших пяти иностранным экономическим агентам и одному физическому лицу, выяснилось, что акции были отобраны по решению третейского суда из Санкт-Петербурга. Сейчас, в рамках уголовного преследования идет проверка действительности существования такого решения, а также оснований для его принятия. Кроме того, прокуратура установила, что это решение было незаконным. Оно принято на основании решения судьи находящейся в Кэушень Бендерской апелляционной палаты, который не имел права рассматривать такой гражданский иск. Это входит в обязанности Экономического апелляционного суда.

Поводом для вынесения судом Санкт-Петербурга этого решения стала ссылка на определенные долги. Сейчас мы не можем с уверенностью сказать об их существовании. Вопрос изучается, для чего комиссия судебных поручений направила запрос в Санкт-Петербург. Более того, мы добились средств от правительства на личную поездку туда прокурора и офицера по уголовному преследованию. Пока в поездке в Санкт-Петербург нет необходимости, так как следственные органы России еще не нашли ни того дела, ни прививших это решение судей. Установлено, что в Санкт-Петербурге насчитывается более 200 человек с такими же именами и фамилиями как и трое судей, которые вынесли это решение. Российская сторона сообщила также, что арбитраж не располагает списком всех судей,

которые могут участвовать в рассмотрении специальных случаев.

В ходе уголовного преследования рассматривается ряд версий произошедшего, в том числе не исключается и факт, что пострадавшие акционеры Moldova-Agroindbank забрали деньги от продажи акций, а затем заявили, что, якобы, подверглись так называемой “рейдерской атаке”. Возможно абсолютно все. Лишившиеся акций экономические агенты не имеют в РМ ни офисов, ни прописки, следовательно, мы ничего не знаем о них. Пришлось создать комиссии судебных поручений в нескольких странах: России, Нидерландах, Словении и Украине. Дело сложное. Больше всего тревожит тот факт, что прозвучали заявления, согласно которым прокуратура ничего не предприняла по этим случаям. На деле же прокуратура была первым органом, который отреагировал, приступив к уголовному преследованию по случаю с Moldova-Agroindbank 1 августа. Тогда же мы постарались поставить под сомнение акции банка, хотя и не имели четкой картины ситуации. Прокуратура предприняла то, что было возможно на первом этапе — прекратила действия по лишению собственников их акций.

— Как относится Генеральная прокуратура к этим атакам?

— Прокуратура считает эту тему чрезмерно политизированной, что мешает нормально проводить уголовное преследование. Более того, сделанные заявления вредят следствию. Некоторые политики выступили с заявлениями по этим случаям мошенничества, а у меня, ответственного за их расследование прокурора, создалось впечатление, что им известны обстоятельства этого факта. Следовательно, необходимо было их допросить в качестве свидетелей.

До сих пор нам удалось заслушать только депутата от ЛДПМ Валериу Стрелец, исходя из сделанных им публичных заявлений. Он сказал, что “ЛДПМ имеет доказательства, что некоторые государственные учреждения допустили определенные недочеты в своей деятельности”, и что “генеральный прокурор будет уволен”. Но удивляет, что при заслушивании он заявил, что абсолютно ничего не знает об обстоятельствах дела. Более того, он возмутился по поводу того, что его вызвали на слушания Modlova-Agroindbank и выясне-

депутат ПКРМ Марк Ткачук трижды был вызван на слушания, но он не явился. Он заявил, что “речь идет о сведениях счетов между бандитами”. Это предполагает, что ему известны как потерпевшие, так и потенциальные подозреваемые.

Что же касается заслушивания премьер-министра Владимира Филата, то оно пока не состоялось. Для того, чтобы не создавать каких-то неудобств в работе премьера, его проинформировали о том, что я готов лично прийти в установленные место и время, чтобы заслушать его в качестве свидетеля. Я жду. Необходимость заслушать премьера возникла тоже в результате сделанных им публичных заявлений. Премьер заявил, что речь идет о “рейдерских атаках”, и что он точно знает, кто стоит за этим. В одной из телепередач Филат отметил, что на самом деле “надо заслушать рейдеров”. В этом контексте у меня возникает вопрос, откуда прокурорам знать, кто рейдеры, если лица, заявляющие, что знают это, не хотят сотрудничать с органами следствия?

По закону мы не можем приступить к опознанию и слушанию лиц, подозреваемых в качестве потенциальных участников только на основе предположений, которые не задокументированы свидетельскими показаниями или результатами оперативных действий или других обстоятельств. Так что, для достижения результатов нам необходимо сотрудничество со всеми, кто располагает хотя бы какой-то информацией об этих случаях, а не только политическиими заявлениями.

Потерпевшие стороны в случае с Moldova-Agroindbank вызваны в качестве свидетелей, но не заслушаны, поскольку находятся за рубежом.

— В таком случае, насколько возможно слушание потерпевших в случае с Moldova-Agroindbank в ближайшем будущем? На первый взгляд кажется, что пострадавшие акционеры в первую очередь должны быть заинтересованы в этом случае и в освещении всех обстоятельств. Но создается впечатление, что эти акционеры хотят лишь вернуть свои акции, предпочитая сохранить инкогнито.

— Созданы комиссии судебных поручений в Нидерландах и Словении для заслушивания потерпевших сторон в случае Modlova-Agroindbank и выясне-

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22)859-405.

E-mail: info@cnpf.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; BC “Victorabank” S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет 2251311138

ния обстоятельств дела. Все зависит от гибкости компетентных органов этих стран при допросе акционеров в качестве потерпевших сторон.

— Премьер-министр сразу же назвал эти действия “рейдерскими атаками”. Насколько правильно было так поступить до вынесения судом вердикта?

— Считаю, что каждый политический деятель должен проявлять осторожность в своих заявлениях, особенно, когда речь идет о действиях судей или органов уголовного преследования. Политик создает своими заявлениями определенное мнение в обществе, которое может противоречить тому, которое определят судья или прокурор. Тогда эти заявления бывают по независимости и беспристрастности судьи. Известный в российской юриспруденции специалист заявил, что “коррупция фактически может существовать и тогда, когда общество воздействует на принятие судьями решения”. Это тоже является формой коррупции, но более скрытой и тонкой. Это предполагает, что судья или прокурор не решает на основании собранных в деле материалов и доказательств, а выносит решение, которого ждет общества.

— По данным прокуратуры, в чем общие черты и отличия этих четырех случаев? Можно ли их рассматривать вместе в одном деле или они, все же, разные, поэтому случай с каждым банком надо рассматривать отдельно?

— Главное сходство этих случаев состоит в том, что говорится о существовании долга, затем следует решение арбитража, исполненное на территории РМ судебным приставом. Во всех

этих случаях изыскание акций осуществлено посредством судебных инстанций. Сейчас нам приходится проверять законность этих решений.

Дела изучаются отдельно. Методы действий похожи, но мы еще не установили точек соприкосновения или фактов, которые свидетельствовали бы о том, что в этих действиях замешаны одни и те же люди.

По делу Victorabank, Banca de Economii и Asito принято решение завести уголовное преследование на основании жалобы, поданной Виктором и Виорелом Цопа.

— Когда, по вашему мнению, будет собрано достаточно доказательств для того, чтобы направить эти дела в суд?

— Мне трудно ответить на этот вопрос по той простой причине, что существует ряд препятствий для этого. Во-первых, некоторые ответственные должностные лица, которые заявили, что знают о чем-то, не являются на слушания. Во-вторых, часть потерпевших находится за рубежом, что требует создания комиссий судебных поручений. К тому же, есть аспекты, требующие тщательной проверки. Например, в случае предполагаемого заседания суда, которое состоялось в Кэушень, говорится, что в нем якобы участвовал представитель Merchant Outpost Company, украинский гражданин Антон Синцов. По данному же Пограничной службы, он не въезжал на территорию РМ в данный период. Все же, возможен его въезд через Приднестровье, но мы не имеем доступа к их базе данных. Мы обратились по вопросу его идентификации к коллегам из Украины. Все эти проблемы затягивают рассмотрение дел.

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpress: 67770

Poșta Moldovei: PM21700

Издатель: CAPITAL MARKET I.S.

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель: Национальная Комиссия

по финансовому рынку

Административный совет:

Председатель: Елена ПУЙ,

Елена ВАСИЛАКЕ, Инга КАЗАЧЕК,

Зоя ТУЛБУРЕ, Галина ШПАК.

Главный редактор:

Геннадий ТУДОРЯНУ

Тел.: /373 22/ 229-445

Заместитель главного редактора:

Татьяна СОЛОНАРЬ

Тел.: /373 22/ 229-335

Прием объявлений и отчетов:

capital@market.md

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.

(угол бул. Штефан чел Маре)

Расчетный счет: 225139437,

ф/к 1003600114204,

КБ “Eximbank - Gruppo Veneto Banca”АО,

Брокеры и страховщики за долгосрочное сотрудничество

В ходе состоявшегося в конце недели круглого стола «Брокер-страховщик: устойчивое сотрудничество», прошли равноправные дискуссии в конструктивной атмосфере, в ходе которых были определены проблемы в совместной деятельности и предложены пути достижения более продуктивного сотрудничества в дальнейшем. Мероприятие было организовано Ассоциацией брокеров в страховании-перестраховании (ABAR) Молдовы при поддержке портала asigurare.md. В ходе круглого стола приняли участие брокеры в страховании-перестраховании, страховые компании, аудиторы, представители Национальной комиссии по финансовому рынку, Союза страховщиков Молдовы (UAM).

Владимир Долги, исполнительный директор «FlagMAN-D»: «В Европейском Союзе 66% всех каналов продаж принадлежат исключительно брокерам, а 20% – страховым агентам. В Молдове 29,78% страховых договоров заключены посредниками, большая доля страхования приходится на обязательное страхование, а 97% вознаграждений составляют комиссионные».

СИТУАЦИЯ НА РЫНКЕ

Директор брокерской компании «Hermina» Теодор Унгурану считает, что институт страховых посредников в Молдове изначально начал действовать с изъянами, так как ряд страховых компаний создал брокеров-сателлитов, что привело к регрессу их отношений с компаниями, они деградировали в ручные структуры, и все это – в погоне за легкой прибылью. Так что, деятельность большинства из 65 брокеров, ныне действующих на рынке, не вносит ничего в развитие рынка.

Т. Унгурану полагает, что «в отношениях между брокером и страховщиком первый должен играть роль советника, помогать в случаях, связанных с нанесением ущерба, что часто полностью отсутствует в деятельности брокеров. Надо попытаться помочь клиенту. А мы, как правило, оставляем его один на один со страховой компанией, обрубая спектр услуг, которые должен был бы оказывать брокер своему клиенту».

Такого же мнения придерживается и Серджиу Пушкуца, председатель UAM, заявивший, что повышению значимости роли брокера в отношениях между брокером и страховщиком отводится центральное место. По его словам, нынешняя роль брокера заключается только в продаже страхового полиса, что недостойно брокера. Он должен быть чем-то большим, должен быть и оценщиком рисков, и юристом потребителя услуг в определенных ситуациях, и представителем страховщика в других ситуациях. Брокер играет важную роль, в том числе при наступлении страхового случая.

В свою очередь Вячеслав Гамуарль, директор страхового брокера «Vestecom Plus», считает, что нынешнее законодательство не отвечает реалиям и не позволяет брокерам развиваться, как того требуют интересы самих брокеров, клиентов и страховщиков. «Брокер, представляя клиента, понимает, что в настоящее время большинство клиентов не желает пользоваться определенными страховыми продуктами, так как они не защищают их от рисков. А на самом деле, брокер не является представителем клиента, он чаще всего представляет страховщика. Это вытекает из отношений между брокером и страховщиком», – полагает В. Гамуарль.

Вячеслав Гамуарль: «Сегодня на рынке лишь одна брокерская компания работает правильно на основе договора о комиссионных, остальные компании работают на основе мандатного договора».

«В создавшейся ситуации винят брокеров, которые не сумели повзрослевть за почти четыре года деятельности. Аргумент, что мы только начинаем свою деятельность, уже устарел... Я бы разделил молдавских брокеров на три категории: тех,

кто представляет только страховщика, тех, кто представляет только клиента, и тех, кто представляет только самих себя и не занимается отношениями ни с клиентами, ни со страховщиками», – говорит В. Гамуарль. По его словам, только в последнее время страховые компании начали понимать важность брокеров на рынке, и все это благодаря нескольким серьезным брокерским компаниям.

ОТСУТСТВИЕ ДОВЕРИЯ

Широко обсуждаемой проблемой в ходе круглого стола стало недоверие страховщиков к брокерам. В. Гамуарль отметил, что в страховых компаниях на брокеров смотрят с недоверием, особенно когда дело касается инспекции рисков и ущерба. Доказательством тому, по его словам, является тот факт, что страховщик готов нарушить любой принцип, лишь бы не допустить брокера в бизнес.

«Например, брокер ведет переговоры с клиентом о продаже продукта на сумму 50 тыс. лей, а страховая компания за его спиной предлагает тому же клиенту ту же услугу за 35 тыс. лей. И где тут логика? И таких случаев много», – утверждает В. Гамуарль.

Кристина Долги, исполнительный директор АО «Moldcargo», уверена, что оценка рисков, проводимая посредником, находится на неудовлетворительном уровне, страховщик не может доверять им при улаживании дел об ущербе. «Я не против того, чтобы брокер стал продавцом номер один, но на сегодняшний день собственная сеть продаж означает стабильность», – отметила К. Долги.

ПОСРЕДНИКИ ИЛИ СОБСТВЕННЫЕ АГЕНТЫ?

Еще одной проблемой, которая обсуждалась в ходе мероприятия, касалась конкуренции между собственной сетью продаж страховщика и посредника. Присутствующие единодушно согласились с тем, что страховщик должен решать, какие принципы продаж более эффективны и более рентабельны, если учесть, что содержание собственной сети продаж достигает иногда и 40% всех расходов, с одной стороны, а посредник преследует цель получения как можно более высоких комиссионных, с другой.

По этому поводу В. Гамуарль высказался, что на сегодняшний день комиссияные, получаемые посредниками, достаточно высоки, и призвал страховщиков не разбрасываться высокими комиссионными в обязательном страховании, где брокер не прилагает особых усилий по поиску и консультированию клиентов, в то время как в добровольном страховании, где объем работы существенно выше, комиссионные ниже.

В связи с этим, С. Пушкуца отметил, что у страховщика появляется искушение, которое можно описать так – «зачем я буду отдавать часть прибыли кому-то на стороне, если я могу ее дать собственному сотруднику?».

В ответ В. Гамуарль подчеркнул, что отсюда и начинается разочарование брокера, так как ему кажется, что ему платят меньше, чем агенту по продажам, который работает чаще всего с обязательным страхованием и хуже подготовлен, «а ведь не

Теодор Унгурану: «Если содержание собственной сети продаж стоит страховщикам 40% от страхового продукта, а при посредничестве брокеров этот показатель составляет 25%, то надо иметь мужество и начать работать с брокерами».

секрет, что высокие комиссионные предлагаются страховщиком и в целях сохранения портфеля».

По словам С. Пушкуца, вопреки тому, что брокер обязан найти наиболее подходящее для клиента предложение, он на сегодняшний день делает акцент на двух моментах: чтобы цена для клиента была самой низкой, а комиссионные для самого себя самые высокие, хотя это не всегда является именно тем вариантом, который ищет клиент.

Председатель ABAR Антон Каба спросил, что представляют собой страховые посредники, входящие в первую 10 компаний на местном рынке? Это компании, которые имеют тесные связи с определенными финансовыми учреждениями. «Я задаю вопрос себе и вам: что произойдет, если завтра из закона уберут брокерскую помощь? Сколько нынешних брокеров из этой десятки там останутся? Мы требуем от наших сотрудников профессионализма и много других вещей, так как видим, какое у нас взаимодействие со страховщиками. Разве не потому страховые брокеры занимаются посредничеством, чтобы просто существовать? Так как, практически невозможно осуществлять здоровое сотрудничество с лизинговыми компаниями, банками, автосалонами без того, чтобы не поделиться частью комиссионных», – утверждает А. Каба.

ФИНАНСОВАЯ НЕДИСЦИПЛИНИРОВАННОСТЬ БРОКЕРОВ УВЕЛИЧИВАЕТ НЕДОВЕРИЕ

Одной из самых насущных проблем брокерского рынка, отмечаемых рядом участников круглого стола, является слабая профессиональная подготовка ряда брокеров, а также отсутствие документации, которая должна вестись при работе между брокером и страховыми компаниями.

В. Долги сообщил, что на сегодняшний день «в информационном отношении страховые компании закрыты для брокеров, так что последние вынуждены оперировать официальной информацией, что зачастую ставит их в неравное положение с теми, кто осуществляет прямые продажи. Еще одной проблемой является то, что не все брокеры используют одинаковые методы отчетности».

Особое внимание присутствующие уделили вопросу финансовой недисциплинированности брокеров. С. Пушкуца считает, что сегодня дебиторская задолженность растет, а это свидетельствует о том, что не все гладко у брокеров в финансовом отношении. Эта недисциплинированность порождает фон недоверия страховщиков к страховым посредникам. Это же является и причиной того, что страховщики больше полагаются на собственные силы в продажах, нежели на брокеров.

«Союз Страховщиков Молдовы создает продукт, который объединит историю посреднических компаний, в котором мы попытаемся собрать отрицательную информацию об определенных агентах, брокерах, вовлеченных в не совсем легальные схемы, с тем, чтобы члены Союза могли проверить информацию до того, как обратиться к услугам посредника», – заявил С. Пушкуца.

МНОЖЕСТВО РЕШЕНИЙ ДЛЯ ОДНОЙ ЦЕЛИ

В. Гамуарль считает, что страховые компании не должны рассматривать брокеров как добавление к сети продаж. Они могут

участвовать и в других смежных страховых операциях. «Я бы посоветовал страховым компаниям давать брокерам больше полномочий, оказывать им поддержку. Например, страховщики не оплачивают поездку брокера для оценки риска», – сказал В. Гамуарль.

Он задал представителям страховых компаний вопрос, почему они не готовы отдать брокерам в управление часть своего портфеля за определенные комиссионные? Не было бы проще для страховщиков работать с брокером вместо того, чтобы работать с 2000 разрозненных клиентов?

«Может, было бы проще, если бы брокер страховой компании подготовил дело об ущербе на 500 евро в течение трех дней, и клиенту выплатили ущерб намного быстрее, чем за 15 дней – срок, предусмотренный законодательством, потому что страховой компании не удается решить этот вопрос быстрее», – спрашивает В. Гамуарль.

К. Долги заявила, что в своей деятельности брокеры должны защищать интересы клиента, а низкое качество услуг брокера, который не работал с клиентом, не заслуживает комиссионных. И в следующий раз клиент обратится напрямую в страховую компанию. «Брокер должен доказать, что он лучше подготовлен, чем страховой агент компании. Было бы правильно, чтобы комиссионные, выплачиваемые брокеру, платились не только за продажу страхового полиса. Продажа полиса – это первый этап, но нужен и следующий этап по оценке риска, дополнительные услуги брокера, за что он может получить соответствующие комиссионные», – отметила К. Долги.

По ее мнению, ущерб должен быть урегулирован объективно, без того, чтобы брокер необоснованно пытался оказывать влияние на страховую компанию в пользу клиента, ведь часто брокер нарушает принцип независимости брокера.

С. Пушкуца высказал мысль, что необходимы стимулы для роста финансовых показателей по добровольному страхованию, в отличие от обязательных. По его мнению, на уровне налоговой политики на следующий год следует включить ряд стимулирующих мер для добровольного страхования: в страховании жизни вычитание сумм на уровне страхователя, выплачивающего страховую премию, и отмену 3% вычета для экономических агентов. Переориентация брокеров с обязательного страхования на добровольное предоставляет собой широкое поле деятельности, здесь есть огромный потенциал роста, где услуги брокеров стоят на первом месте.

Светлана Лупашку, заместитель директора Главного управления по надзору в страховании при НКФР, выразила удовлетворение тем, что ряд крупных игроков рынка страхования Молдовы не чураются самокритики и пытаются найти пути решения проблем.

«Что касается обсуждаемых вопросов, то, думаю, что страховые компании не должны строить свою деятельность в погоне за премиями, им нужно обдумывать и разработать механизмы мотивации брокеров, так как в действительности они должны сосредоточиться на поддержании показателей финансовой стабильности, инвестиционной деятельности, диверсификации активов, соблюдении маржи платежеспособности. Одним словом, есть чем заняться, наряду с продвижением услуг и их продажами. Надо разработать такие механизмы, которые позволят брокерам выполнять свои функции в соответствии с законодательством и договором», – заключила С. Лупашку.

Татьяна СОЛОНАРЬ

Национальному Дню вина 10 лет!

54 винодельческие компании, 30 предприятий общественного питания и сотня народных умельцев Молдовы представили свою продукцию в ходе празднования Национального Дня вина, состоявшегося 8-9 октября в Международном выставочном центре «Moldexpo». Впервые с момента появления праздника, винодельческие компании были представлены по четырем винодельческим зонам – Валул Траян, Штефан Водэ, Кодру и Бельцы.

«Вино – это продукт, в котором больше всего содержится молдавской души», – заявил премьер-министр Влад Филат на официальном открытии праздника, подчеркнув, что виноделие является важной отраслью экономики, и вскоре начнут работать проекты, направленные на ее развитие. Среди основных мер были названы введение национального бренда «Вино Молдовы», который даст импортерам гарантию государства безопасности продукта, и Национальная программа восстановления винодельческой отрасли.

Премьер отметил, что Национальный день вина представляет собой важное мероприятие по продвижению и укреплению имиджа страны как винодельческого государства, продвижению винодельческой продукции, повышению внутреннего потребления качественных напитков, и также возможность включения Республики Молдова в международные винные туристические маршруты.

Большинство производителей, принявших участие в фестивале, продавали вино, дивины, шипучие вина и другие продукты по ценам, сниженным в два раза, а посетители получили возможность приобрести качественные вина. Зарубежные туристы высоко оценили наши вина, причем многие из них уже не первый раз специально посещают фестиваль, чтобы приобрести хорошее вино.

Праздник Национального дня вина учрежден парламентом 26 декабря 1990 года и, начиная с 2002 года, ежегодно отмечается во вторую субботу октября. Для привлечения туристов с 30 сентября по 16 октября 2011 года молдавские власти выдавали бесплатно визы для въезда на территорию Молдовы.

«РОМАНЕШТЫ» – ЛУЧШАЯ ВИНОДЕЛЬЧЕСКАЯ КОМПАНИЯ

В ходе праздника В. Филат вручил Гран-при «Barza de Aur» за 2011 год компании АО «Romanești». Кроме того, премьер пообещал, что компании освободят от налогов в этом году. «Эта премия указывает не только на труд всего коллектива, но и на огромную ответственность по поддержанию культуры нашего народа», – отметил В. Филат. В свою очередь, президент компании Константин Сырги сказал, что этой награды достойны все молдавские виноделы, особенно те, кто выдержал все вызовы и проблемы, с которыми столкнулась отрасль. «В Молдове производить вино легко и в то же время сложно. Легко потому, что все знают, как его делать, и сложно – по той же причине», – подчеркнул К. Сырги, добавив, что профессионализм его команды и соблюдение традиций обусловили завоевание компанией первого места.

«В 2005 году мы испробовали новые технологии и новые сорта белого винограда, тем самым, обратив на себя внимание и по-

Фонд “Вызовы тысячелетия” дал старт программе кредитования инвестиций в постурожайную инфраструктуру

Фонд “Вызовы тысячелетия” представил программу кредитов в \$12 млн на инвестиции в постурожайную инфраструктуру, предусмотренную в рамках Программы Сотрапт Корпорации “Вызовы тысячелетия”.

Как передает “ИНФОТАГ”, программа предусматривает предоставление сельхозпроизводителям инвестиционных и операционных кредитов от \$50 тыс. до \$600 тыс. на три-семь лет.

Программой руководит директорат кредитной линии при министерстве финансов, а кредиты выдают через Moldova Agroindbank, Moldindconbank, Mobiasbanca – Grupre Societe Generale, Victoriabank, Enerbank, Banca Socială и Comerțbank.

Кредиты можно использовать на строительство промышленных хладильников, приобретение оборудования для сортировки, мойки, упаковки овощей и фруктов, производства соков, растительных и эфирных масел, на закупку оснащения лабораторий по проверке качества продукции, специализированного автотранспорта, оборудования по переработке овощей и фруктов.

Приобретение имущества/работ/услуг из кредитных средств, выделенных в рамках Программы кредитования, освобождено от НДС и таможенных пошлин.

Премьер-министр Владимир Филат отметил на церемонии открытия проекта, что поощрение развития и модернизации технологий являются одним из приоритетных действий в рамках агропромышленной политики правительства.

Посол США в Молдове Уильям Мозер сказал, что финансовая помощь США Молдове – это знак дружбы двух стран. Он выразил надежду, что это приведет к повышению качества жизни граждан РМ.

Также в пятницу премьер встретился с вице-председателем Корпорации США “Вызовы тысячелетия” Патриком Файном, который дал высокую оценку правительству в выполнении Программы Сотрапт Корпорации “Вызовы тысячелетия” и выразил уверенность в успехе ее реализации.

Рост молдавского экспорта почти на 22% больше импорта

Экономические агенты Молдовы экспортировали в январе-августе товаров на \$1,367 млрд, что на 61,9% больше аналогичного периода 2010 г. Объем импорта в страну возрос за год на 40,1% – до \$3,209 млрд.

Как сообщили «ИНФОТАГ» в Национальном бюро статистики, поставки в Евросоюз увеличились на 67,1% и достигли \$686,6 млн, а в СНГ – на 65,5%, до \$544,7 млн.

Основными потребителями молдавской продукции остаются Россия – \$377 млн (+81,1%), Румыния – \$249,1 млн (+80,4%) и Италия – \$134,6 млн (+47,3%).

В 5,8 раза увеличились поставки в Панаму, в 4,6 – в Венгрию, в 2,2 – в Болгарию.

Основой молдавского экспорта являются промышленные товары – \$329,9 млн (+46,6%), продукты питания и живой скот – \$235,3 млн (+43,7%), машины и оборудование – \$223,1 млн (+99,6%).

Несомненным лидером по поставкам в Молдову остается Россия – \$478,7 млн (+42,3%). За ней следуют Украина – \$407,7 млн (+29,8%) и Румыния – \$370,1 млн (+59,4%).

Основное место в структуре импорта составили машины и оборудование – \$718,5 млн (+52,7%) и топливно-энергетические ресурсы и ГСМ – \$686,5 млн (+48,6%).

Дефицит торговли РМ возрос за год на 27,3% и достиг \$1,842 млрд, причем \$747,9 млн – с Евросоюзом и \$491,2 млн – с СНГ.

Самый большой отрицательный баланс в торговле с Украиной – \$322,7 млн (+22,7%), Китаем – \$238,4 млн (+28,7%) и Турцией – \$181,4 млн (в 2,3 раза).

РАСТЕТ ВНУТРЕННЕЕ ПОТРЕБЛЕНИЕ ВИНА

Многие производители утверждают, что этот праздник отражается на росте популярности винодельческих компаний как внутри страны, так и за ее пределами. «Мы предлагаем как новые марки, так и традиционные продукты. Это наше лицо. Каждый год наши продажи растут именно после этого праздника», – говорит директор АО «Vismos» Константин Олару.

В то же время, виноделы считают, что потребление на внутреннем рынке растет, хотя и незначительно – примерно на 5%.

Со~~са~~-Cola осталась самым дорогим мировым брендом

Консалтинговая компания Interbrand, базирующаяся в Швейцарии, представила свой очередной рейтинг самых дорогих брендов планеты.

По сравнению с прошлым годом первые семь мест в списке не изменились – самым дорогим брендом в 11-й раз признана Coca-Cola, стоимость которой оценили в 71,9 млрд долларов (+2%), сообщает euromag.ru.

Следом идут IBM, Microsoft, Google, General Electric, McDonald's и Intel. На восьмое место в этом году взлетел Apple – корпорация улучшила свои показатели за год сразу на девять строчек, подорожав на 58% – до 33,5 млрд долларов.

Девятое и десятое места, как и в прошлом году, достались Disney и Hewlett-Packard. Таким образом, все первые 10 мест рейтинга достались американским компаниям.

Самым дорогим европейским брендом признан Mercedes-Benz. Несмотря на то, что марка за год подорожала на 9% (27,5 млрд долларов), его положение в рейтинге не изменилось – 12-е место. Двумя строчками ниже находится финская Nokia. Телекоммуникационный концерн стал лидером года по скорости падения стоимости (-13%), в результате чего упал с 8-го на 14-е место. Сейчас бренд финской компании оценивается в 27 млрд долларов.

С аналогичной скоростью стоимость за год теряли японские гиганты Nintendo и Sony – падение составило 14 и 13%, соответственно.

Следом за Nokia идет BMW – стоимость бренда баварского автоконцерна за год выросла на 10% – до 24,6 млрд долларов.

Немецкие бренды занимают

второе место по численности в рейтинге – из 100 брендов 10 из Германии. Кроме Mercedes-Benz и BMW, в списке значится IT-гигант SAP (24-е место, 14,5 млрд долларов), промышленный концерн Siemens (46-е место, 7,9 млрд долларов), автоконцерны Volkswagen (47-е место, 7,86 млрд долларов), Audi (59-е место, 6,17 млрд долларов) и Porsche (72-е место, 4,58 млрд долларов), а также Adidas (60-е место, 6,15 млрд долларов), страховой концерн Allianz (67-е место, 5,35 млрд долларов) и Nivea (87-е место, 3,88 млрд долларов).

Самой дорогой французской маркой признан Louis Vuitton – бренд хоть и подорожал на 6% (до 23,2 млрд долларов), но в рейтинге упал с 16-го на 18-е место. Кроме того, из французов в рейтинг попали L'Oréal (40-е место, 8,7 млрд долларов), Danone (52-е место, 6,9 млрд долларов), финансовая группа AXA (53-е место), модный дом Hermès (66-е место), Cartier (70-е место) и Moët & Chandon (77-е место).

В Испании самым дорогим брендом считается Zara (44-е место). В рейтинг также попала финансовая группа Santander (68-е место).

Самым дорогим шведским брендом признан текстильный гигант H&M (21-е место, 16,5 млрд долларов). Десятью строчками ниже расположилась IKEA, стоимость бренда которой оценили почти в 12 млрд долларов.

Швейцария представлена такими марками, как Nescafé, Nestlé, Credit Suisse, UBS и Zurich. От Нидерландов в списке есть Philips, Shell и Heineken.

Британия представлена финансовыми группами HSBC и Barclays, алкогольными брендами Johnnie Walker и Smirnoff, а также Burberry, который смог подняться с последнего, сотового места на 95-е.

Самым дорогим итальянским брендом стал Gucci – 39-е место, который обогнал таких соотечественников, как Armani (93-е место) и Ferrari (99-е место).

В Испании самым дорогим брендом считается Zara (44-е место). В рейтинг также попала финансовая группа Santander (68-е место).

Фондовые рынки Азии выросли, Шанхай в минусе

Фондовые рынки Азии завершили торги понедельника ростом после обещаний лидеров Германии и Франции объявить меры против долгового кризиса еврозоны к концу октября.

Канцлер Германии Ангела Меркель и президент Франции Николя Саркози сказали после переговоров в Берлине в воскресенье, что ставят перед собой цель найти адекватное решение долговым проблемам Греции и договориться о рекапитализации европейских банков, но не сообщили подробностей плана.

Сводный индекс азиатских фондовых площадок, кроме Японии, вырос на 0,91 процента до 385,88 пункта.

Ключевой индекс Шанхайской фондовой биржи Shanghai Composite опустился на 0,6 процента до минимума с марта 2009 года. Рынок утянули вниз котировки девелоперов после сообщений в местных СМИ о падении продаж недвижимости за неделю праздников.

Основной индекс Гонконгской фондовой биржи Hang Seng повысился на 0,02 процента до 17.711,06 пункта, хотя за 10 минут до конца сессии терял 1,5 процента. Индекс смог выйти в плюс под конец торгов благодаря сообщению о том, что подразделение суворенного фонда благосостояния Китая скапливает акции четырех крупнейших банков "Поднебесной".

Central Huijin Investment Co будет покупать акции на вторичном рынке, начиная с понедельника, сообщило государственное информационное агентство "Синьхуа".

Это сообщение, опубликованное уже после закрытия торгов в Шанхае, может спровоцировать ралли акций на бирже.

Индекс Сеульской фондовой биржи Korea Composite Stock Price Index (KOSPI) завершил торги ростом на 0,38 процента до 1.766,44 пункта.

Торги акциями в Японии в понедельник не проводились из-за праздника.

Нобелевскую премию по экономике дали двум американцам

Нобелевская премия по экономике досталась двум американцам. Ученые Томас Сарджент и Кристофер Симс разделят полтора миллиона долларов за исследования связей между экономической политикой и общественной обстановкой.

Оба лауреата заявили, что для них это – полная неожиданность, но приятная. А Кристофер Симс, который работает в Принстонском университете, говорит: что делать с Нобелевскими деньгами – еще не придумал. Но неожиданно для многих экономист заявил, что не планирует их вкладывать или инвестировать.

Страницу подготовила Ольга ГОРЧАК

Bank of America заплатит уволенным топ-менеджерам больше \$11 млн

Руководители отделов уволены в рамках программы сокращения штатов. Bank of America заплатит руководителю отдела по работе с вип-клиентами Салли Кравчик выходное пособие в 6 млн долларов, сообщает Bloomberg.

Пособие будет состоять из зарплаты Кравчик за год и особой премии, которая будет выплачена в 2012 году.

Вместе с Кравчик финансовая организацию покинет отдел кредитных карт Ричард Прайс. Он также получит годовую зарплату и премию на общую сумму в 5 млн долларов. Таким образом, Кравчик и Прайс получат на двоих 11 млн.

Банк пошел на выплату значительных сумм для того, чтобы избежать судебных исков со стороны топ-менеджеров, должности которых были сокращены в ходе реорганизации банка. Всего Bank of America собирается расстаться с 30 тысячами сотрудников.

Массовые увольнения этой осенью начнутся в крупнейших банках мира. HSBC уволит 30 тысяч человек, Lloyd's уволит 15 тысяч человек, UBS собирается сократить 3,5 тысячи человек.

Fitch понизило рейтинги Испании и Италии

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings понизило долгосрочный рейтинг дефолта эмитента Испании в местной и иностранной валюте с AA+ до AA-. Краткосрочный рейтинг дефолта эмитента Испании в иностранной валюте подтвержден на уровне F1+.

Снижение рейтингов эксперты агентства связывают в первую очередь с двумя факторами: набирающим обороты долговым кризисом в еврозоне, а также рисками с выполнением доходной части бюджета, в частности, получением налоговых поступлений в отдельных регионах страны. Помимо этого, агентство понижает свой прогноз по темпам роста экономики Испании в среднесрочной перспективе – менее 2% до 2015 г.

Бюджет Испании принят с ощутимым дефицитом, страна имеет большой объем внешних заимствований (чистый внешний долг составляет 91% от ВВП) – все это, по мнению аналитиков агентства, делает процесс восстановления очень хрупким и подверженным влиянию внешнего негативного воздействия. Однако правительство страны придерживается политики сокращения бюджетного дефицита на протяжении последних четырех лет.

Еще одним крайне негативным фактором, как отмечают в Fitch, остается большой уровень безработицы в стране, который на данный момент составляет около 20%.

Агентство Fitch 7 октября с.г. понизило рейтинг Испании сразу вслед за понижением аналогичных рейтингов Италии. Обе страны имеют сходные проблемы. Три крупнейших рейтинговых агентства начали "веерное снижение" оценок на волне общеевропейского кризиса и ситуации с Грецией, в частности. Там правительству не удается привести бюджетные показатели в соответствие требованиям кредиторов. Это ставит под вопрос предоставление стране финансовой помощи.

Международное рейтинговое агентство Fitch Ratings понизило долгосрочный рейтинг дефолта эмитента (РДЭ) Италии в местной и иностранной валюте с AA- до A+. Краткосрочный рейтинг дефолта эмитента Италии в иностранной валюте также снижен – с F1+ до F1.

«Газпром» выходит на рынки Европы и Азии

Подозреваемый Еврокомиссией в недобросовестной конкуренции российский госмонополист «Газпром» намерен в ближайшее время выйти и на электрические рынки Европы и Азии.

«Газпром энергохолдинг» (ГЭХ, 100-процентная «дочка» «Газпрома») ведет анализ проектов для выхода на зарубежные рынки. Как сообщило в пятницу Reuters со ссылкой на главу компании Дениса Федорова, ГЭХ ищет интересные для покупки европейские электростанции и смотрит на строительство газовой генерации в Азии. В первом случае речь идет об активах в Болгарии, Великобритании, Германии и странах Бенилюкс.

В настоящий момент «Газпром» ведет эксклюзивные переговоры о реализации совместных проектов с немецким концерном RWE. Речь идет о развитии электроэнергетического бизнеса в Англии, Германии и странах Бенилюкс, подтверждает представитель ГЭХ Мария Фролова. С властями Болгарии договориться будет несколько проще – для них большую роль будет играть экономическая выгода.

ГЭХ также готов участвовать в развитии электроэнергетики Японии, Южной Кореи и Китая, пересматривающих свои стратегии после аварии на АЭС в Фукусиме.

Интересовался ГЭХ и рынком Турции, испытывающим дефицит энергии и показывающим привлекательные цены, но пока решил по-временить. Компания хотела подавать заявку на участие в первом этапе либерализации турецкого энергорынка, но сейчас приостановила процесс.

Япония раздаст 10 тысяч бесплатных авиабилетов иностранным туристам

Правительство страны восходящего солнца объявило о беспрецедентной по характеру и масштабам туристической акции: 10 тысяч иностранных туристов, которые решат посетить Японию в период с 1 апреля 2012 года по 31 марта 2013 года, будут одарены бесплатными авиабилетами.

Кампания по розыгрышу билетов будет проведена в Интернете японским национальным бюро по туризму (Japan Tourism Agency, JTA). Как сообщает японская газета Yomiuri Shimbun со ссылкой на JTA, участие в лотерее сможет принять любой иностранец, планирующий путешествие по Японии в течение 2012 года.

По данным JTA, число иностранных туристов, посетивших Японию в период с января по июль 2011 г., составило около 3,4 млн человек, что на 33,2% меньше, чем за аналогичный период прошлого года. В августе Японию посетило 546,8 тыс. туристов – на 31,9% меньше, чем в 2010 году.